

رشد

آموزش زبان

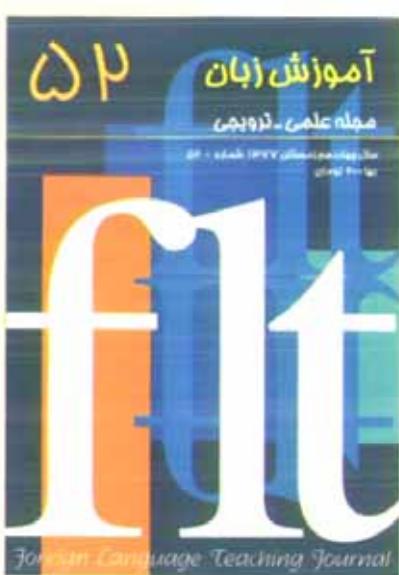
مجله علمی- ترویجی

سال چهاردهم (زمستان ۱۳۷۷) شماره ۵۲
بهای ۲۰۰ تومان

Foreign Language Teaching Journal

مجله آموزش زبان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر انتشارات کمک آموزشی
رشد آموزش زبان
سال چهاردهم - زمانی ۱۳۷۷
شماره مملل ۵۲
مدیر مسئول: سید محسن گلستانی
سردادیر: دکتر سید اکبر میر حسینی
مدیر داخلی: شهلا زارعی نیستانی
طراح گرافیک: مهدی کریم خانی
جای: شرکت افت (سهامی عام) شناسی مجله
تهران صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۶۵۸۵
تلفن امور مشترکین ۸۸۲۹۱۸۶
صندوق پستی امور مشترکین ۱۵۸۷۵-۳۳۳۱

Roshd Foreign Language Teaching Journal

- Duden Die neue deutsch Rechtschreibung kurz gefosst/ Sedighe Vojdani/ **37**
- On Relevance of Interlanguage to TEFL/ E.Faghih, Ph.D/ **42**
- Computer Assisted Instruction in Language Teaching/ Editorial Board/ **49**
- The Correlation Between Immediate Versus Delayed Correction in Learning English Grammar/ Hossein Vossoughi and Shiva Narzoughi/ **56**

- مصاحبه / ۱
- ساخت واژه های ترکیبی (فصل ۱۲) دکتر حسین وثوقی / ۴
- آناده سازی و آشنایی با دیگر ...
- فصل دوم از کتاب فنون تکاملی در تدریس زبان خارجی / ۹
- دکتر سید اکبر میر حسینی / ۹
- محدودیت های هم آئی و اهمیت آن در TEFL رویکردهای مقابله ای / توحید صیامی / ۱۹
- Le rôle de l'ordinateur dans l'enseignement de FLE/ Editorial Board/ **32**

دفتر انتشارات کمک آموزشی، این مجلات را بیر منشر می کند:
رشد کودک (روزه پیش دستان و داش آموزان کلاس اول دستان) رشد نوآموز (برای داش آموزان چهارم و پنجم دستان)
رشد نوجوان (برای داش آموزان دوره راهنمایی) رشد جوان (برای داش آموزان دوره متوسطه) مجلات رشد معلم، نکنولوژی آموزشی، آموزش اندیشه، آموزش فیزیک، آموزش شیمی، آموزش زبان و ادب فارسی، آموزش راهنمایی تحصیلی، آموزش ریاضی، آموزش معارف اسلامی (برای دیگران، آموزگاران، دانشجویان تربیت معلم، مددگران مدارس و کارشناسان آموزش و پرورش)

● مجله رشد آموزش زبان اصل تحقیقات پژوهشگران و متخصصان تعلیم و تربیت، بهبود آموزگاران، دیگران و مدرسات را، در معرفت آموزش عمومی درج نشاند و مرتبط با موضوع مجله باشد، می پایبرد. ● مقالات باید یک حظ در میان و در بین رویی کاغذ نوشته و در صورت امکان تایپ شود. ● شکل قرار گرفت حدودها، سمعدارها و تصاویر اصممه باید در حاشیه مطلب نزد شخص ثالث. ● اثر مقامه باید روان و از نظر دستور زبان فارسی درست باشد و در اتحاد و اجزاء های خالصی و فنی دقت لازم مدنظر گردد. ● مقامه های ترجیح شده باید با من اصلی همچوایی داشته باشد و متن اصلی بجزئیه مقاله باشد. ● در متنها ارسالی باید ناحد امکان از معادله های فارسی و اجزاء های اصطلاحات استفاده شود. ● در برویها و مانع باید کامل و شامل نام اثر، نام نویسنده، نام مترجم، مجله شعر، ناشر، سال انتشار و شماره صفحه مورد استفاده باشد. ● مجله در روز، قبول، ویرایش و تصحیح مقامه های رسانیده معتبر است. ● آرای مندرج در مقاله ها، هم و نامی نظر دفتر انتشارات کمک آموزشی بست و مسئولیت پاسخگویی به پرسنل های خوانندگان، ناخودنویسته با مردم است. ● مجله از پایگردانک مطالبی که رای پایاب هاست تصحیح داده می شود، معتبر است.

مصاحبه با یکی از دبیران

داده و نقطه نظرهای ایشان در مورد مجله رشد آموزش زبان و وضعیت آموزش زبان در ایران را جویا شده است.

آیا با اهداف مجله رشد آموزش زبان آشنایی دارد؟
بله تا حدودی.

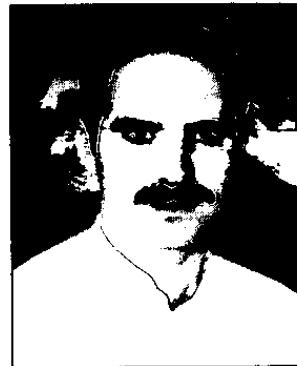
آیا شماره های منتشر شده رشد آموزش زبان توانسته است به اهداف مجله رشد جامه عمل پیوшуند؟
به نظر بندۀ مجله رشد، علی‌رغم اینکه از مطالب با ارزش و مفیدی برخوردار است، به دلیل عدم دسترسی اکثر دبیران به این مجله توانسته است رسالت خود را به نحو احسن انجام دهد. عوامل متعددی پدید آورنده این وضعیت هستند که شاید مهمترین آن عدم ارسال مجله به مراکز آموزشی می‌باشد.

با توجه به این که دبیران زبان از نظر تجربه و دانش زبان خارجی در سطوح مختلفی قرار دارند مطالعی که در مجله رشد آموزش زبان چاپ می‌شود باید چه ویژگیهایی داشته باشد؟

البته از آنجاییکه بسیاری از شماره های این مجله را بدلاً لیل مختلف مطالعه نکرده‌اند، نمی‌توان نظری کارشناسانه ارائه دهم. اما در مجموع مجله رشد فصلنامه‌ای فراگیر و جامع می‌باشد که نیازهای دبیران و دانشجویان زبان را با توانشهاي زبانی مختلف تا حدود زیادی برآورده می‌کند. تقویت این روند باعث ایجاد انگیزه در دبیران زبان می‌گردد که نهایتاً مارا در دستیابی به اهداف آموزش زبان یاری می‌کند.

در سطح پیشرفته شما برای تدریس زبان یا یکی از مهارت‌های آن معمولاً از چه شیوه‌ای استفاده می‌کنید؟

آموزش زبان در تمامی سطوح آموزشی کشور، اعم از

مقدمه

گروه زبان انگلیسی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در اردیبهشت ماه سال جاری اقدام به برگزاری آزمون سراسری از دبیران دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی نمود. هدف از اجرای این آزمون تشخیص سطح توانش زبانی دبیران و انتخاب افراد واجد شرایط برای طی دوره‌های تأمین مدرس پیش‌دانشگاهی و متوسطه بوده است. لازم به ذکر است که این دو مین آزمون سراسری دبیران است که گروه زبان انگلیسی موفق به اجرای آن گردیده است. نفر اول این آزمون آقای کوروش شالبافان از مدرسین مرکز پیش‌دانشگاهی اقبال لاهوری ناحیه ۲ اهواز و دارای درجه فوق لیسانس در رشته آموزش زبان انگلیسی می‌باشند.

مجله رشد آموزش زبان ضمن عرض تبریک بخاطر کسب این مقام در آزمون سراسری دبیران، مصاحبه‌ای با ایشان ترتیب

هدف مزبور باشد. در این راستا، پرداختن به مهارت در کشیداری نه تنها مستقیماً باعث تقویت درک شنیداری زبان آموزان می‌شود، بلکه به طور غیر مستقیم به تقویت مهارت درک مطلب نیز کمک می‌رساند.

زبان یک وسیله ارتباطی است و یکی از مهارت‌های زبان آموزی «گوش دادن» است. برای دستیابی به این امر چه توصیه هایی برای محصلان ایرانی دارید؟

در اهمیت گوش دادن در امر آموزش زبان جای هیچ بحث و تردیدی نیست. اما تقویت این مهارت متأسفانه در مراکز آموزشی به شدت مورد کشم توجهی قرار گرفته است. البته در سالهای اخیر، مطالب شنیداری در برنامه درسی دوره پیش‌دانشگاهی گنجانده شده است که به توبه خود حرکتی مفید و رو به جلوست. اما برای استفاده بهینه از این مطالب باید تقویت درک شنیداری جزء برنامه درسی دوره دبیرستان نیز قرار گیرد. مضافاً اینکه نمره شفاهی باید از نمره کتبی جدا شود تا اهمیت آن برای دانش آموز روشن شود. همه این موارد باعث توجه هر چه بیشتر دانش آموزان به اهمیت درک شنیداری خواهد شد.

نظر شما در مورد تشکیل گروههای آموزشی چیست و به نظر شما گروههای آموزشی زبان چه رسالتی دارند و تاکنون تا چه حد توفیق داشته‌اند؟

بدیهی است که گروههای آموزشی می‌توانند نقشی سازنده و مفید در ارتقاء سطح علمی دیگران و پیشنهاد راهکارهای مناسب جهت بهبود کیفیت آموزشی داشته باشند. اما به نظر می‌رسد که گروههای مزبور در انجام رسالتی که بر دوش آنها گذاشته شده است چندان موفق نبوده‌ند. اختصاص بودجه بیشتر و تدوین برنامه‌های مشخص و عملی می‌تواند به موفقیت این گروهها کمک کند.

به نظر شما در جامعه امروز ایران یادگیری زبان خارجی تا چه حد می‌تواند ضرورت داشته باشد و آموزش‌های رسمی در مدارس می‌تواند چنین ضرورتی را برآورده سازد؟

پیشرفت دانش بشری در عصر حاضر که از آن به نام عصر انفجار اطلاعات یاد می‌شود، یادگیری زبان خارجی را امری بدیهی و اجتناب ناپذیر می‌سازد. این امر بخصوص در مورد پژوهشگران زمینه‌های مختلف علمی ضروری تر است زیرا بدون دستیابی به آخرين یافته‌های علمی، نمی‌توان تحقیقی در خور توجه و کاربردی ارائه داد. اما باید اقرار کرد که آموزش زبان در مدارس به شیوه فعلی نتوانسته و نمی‌تواند مارا به هدف

دبیرستان یا دانشگاه، منحصر و محدود به تقویت مهارت درک مطلب می‌باشد که در وصول به این هدف نیز چندان موفق نبوده‌ایم. بنده معتقدم که با همین امکانات محدود نیز می‌توان به هدف فوق الذکر دست یافت به شرط آنکه از شیوه‌های صحیح آموزش درک مطلب بهره جوییم و فرآگیران زبان را به ترجمه صرف عادت ندهیم. البته از آموزش سایر مهارت‌ها، بویژه مهارت درک شنیداری نباید غافل ماند که با توجه به امکانات محدود، عدم وجود اساتید مجبوب و کمبود ساعت تدریس زبان تحت شرایط فصلی دستیابی به این اهداف دور از دسترس می‌باشد:

چه عواملی در توفیق یا عدم توفیق آموزش زبان در مدارس ایران (دوره راهنمایی و دبیرستان) مؤثر است؟

برای وصول به این هدف، عوامل متعددی را باید در نظر داشت. اولین و مهمترین عامل به نظر من ایجاد سیستم نظارتی و تشویق و تنبیه می‌باشد. اگر دبیران مطمئن شوند که کار آنها مورد نظرات مستمر قرار می‌گیرد و از نتایج مثبت آن بهره مند و از عواقب منفی آن متضرر می‌شوند، بدون شک رقابتی سالم و سازنده میان آنها ایجاد می‌گردد که نهایتاً موجب بالارفتن سطح آموزش زبان خواهد شد. مثلاً مهم دیگر بالا بردن سطح علمی دبیران می‌باشد. متأسفانه در حال حاضر تعداد قابل توجهی از همکاران محترم چه از لحاظ دانش زبانی و چه از لحاظ آگاهی از روش‌های صحیح آموزش زبان در سطح مطلوبی قرار ندارند. برای برطرف کردن این مغفل می‌توان اقدام به برگزاری کلاس‌های آموزش ضمن خدمت با اهداف کاملاً مشخص و کاربردی نمود. اصلاح ساختاری کتب درسی، خصوصاً در دوره دبیرستان از سایر عوامل تعیین کننده در موقوفیت آموزش زبان می‌باشد. وبالاخره آخرین عامل مؤثر به نظر بنده توجیه کردن و ایجاد حساسیت در مسئولان مراکز آموزشی نسبت به امر آموزش زبان می‌باشد.

به نظر شما کدامیک از مهارت‌های زبان در آموزش زبان خارجی در ایران باید اولویت بیشتری داده شود؟

همانطوریکه می‌دانید، مهارت‌های زبانی با یکدیگر در ارتباط هستند و در صورتی می‌تواند موفق باشد که به تمامی مهارت‌های چهارگانه پرداخته شود. برای مثال هدف از آموزش زبان خارجی در کشور ما، ایجاد توانایی لازم در دانشجویان جهت استفاده از منابع و متون خارجی می‌باشد. لذا مهارت درک مطلب از اهمیت بیشتری برخوردار است. اما صرف پرداختن به این مهارت و غفلت از سایر مهارت‌ها نمی‌تواند تضمین کننده

هر سال تحصیلی (هر دو نیمسال) به دانش آموزان ارائه شود تا وقfe ای در امر یادگیری حاصل نشود.

چگونه می توان در بهبود کیفیت آموزش زبان اقدام کرد؟

همانطوریکه قبل اذکر شد، ایجاد سیستم نظارتی، ارتقاء سطح علمی دبیران، تغییر محتوای کتب درسی و ایجاد آگاهی در مستولان مراکز آموزشی نسبت به امر یادگیری زبان از عوامل مؤثر در بهبود کیفیت آموزش زبان می باشند. علاوه بر این، معیارهای صحیح و مشخص علمی برای ارزشیابی زبان خارجی باید تدوین گردد.

به نظر شما اگر زبان خارجه در دبیرستان بخصوص در نظام آموزشی جدیدیک درس اختیاری باشد، کیفیت یادگیری و کاربرد آن را بهتر و مؤثر نمی سازد؟

برای پاسخ قطعی دادن به این سؤال باید تحقیقی گسترده انجام داد. اما شخصاً معتقدم که تحت شرایط فعلی اختیاری کردن درس زبان خارجی نمی تواند تأثیری جدی بر کیفیت یادگیری بگذارد. چنین سیاستی باعث می شود که طیف گسترده ای از دانش آموزان همین آشنایی مقدماتی کنونی با زبان را هم پیدا نکنند و این در حالی است که یادگیری زبان همانطوری که قبل اذکر شد، امری کاملاً ضروری و اجتناب ناپذیر است.

نظر شما در مورد برگزاری دوره های ضمن خدمت چیست؟ دوره های ضمن خدمت اگر بصورت هدفمند و با برنامه ریزی دقیق برگزار شوند، بدون تردید در بهبود کیفیت آموزش زبان مؤثر واقع خواهند شد. اینجا نسبت تجربه حضور در یک دوره کلاس ضمن خدمت در سطح کشور را دارم. ضمن تشکر فراوان از خدمات بی شائیه و حالصانه برگزار کنندگان و مدرسنان این دوره متوفانه باید اقرار کرد که این دوره انتظارات من را اطیور گامی برآورده نکرد. دلیل نارضایتی من این است که روشهای پیشنهاد شده با توجه به سطح توانایی زبانی دانش آموزان عملی و واقع بینانه نیستند. در عین حالیکه شخصاً اعتقاد راسخ به روشهای پیشنهادی دارم، اما باید پذیرفت که محدودیتهای محیطهای آموزشی اجازه اجرای کامل چنین متدهایی را به مانع دهد و مانگیر به اجرای تعديل در برنامه های آموزشی خود هستیم. امیدوارم که مستولان آموزش ضمن خدمت قدری واقعیتهای مراکز آموزشی را در نظر بگیرند و با توجه به کمبودها اقدام به برگزاری چنین دوره هایی بکنند.

مزبور برساند. متوفانه عده ای از همکاران محترم که تعداد آنها کم نیست، علی رغم توصیه های مکرر برنامه ریزان آموزشی، از شیوه سنتی دستور-ترجمه استفاده می کنند که این امر به نوعه خود باعث بی انگیزه شدن و دلسوزی دانش آموزان نسبت به یادگیری زبان می شود.

شما چه زبانی را یاد گرفته اید و کدامیک از مهارت های زبان در عمل بیشتر به کار شما می آید؟

علاقه من به درسن زبان در دوره دبیرستان همانند علاقه به سایر دروس بود و از امتیاز تخصصی برخوردار نبود و این همه ناشی از کاربرد شیوه های غلط آموزشی بود که انگیزه کافی را در من ایجاد نمی کرد. اطلاعات زبانی من در آن دوره منحصر به حفظ کردن چند نکته دستوری و چند لغت بود که هرگز نمی توانستیم از آنها بطور کاربردی استفاده کنم. پس از اخذ دیپلم در مرکز تربیت معلم شهید قاسمی گچساران در مقطع فوق دیپلم تحصیل کردم. مرکز تربیت معلم مذکور، علی رغم کمبود امکانات، از مدرسان نسبتاً خوبی بهره می جست که این خود باعث ایجاد انگیزه در من جهت یادگیری هر چه بیشتر زبان شد. سپس به ترتیب در دانشگاه شهید بهشتی در مقطع کارشناسی و در دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی ارشد ادامه تحصیل دادم و در طول این مدت از آموخته های اساتید گرامی بهره های فراوان بردم. در مورد استفاده از مهارت ها، باید گفت که یادگیری هر زبان خارجی مستلزم تسلط به مهارت های چهار گانه است. اما بنده شخصاً از مهارت درک مطلب بیشتر از سایر مهارت ها برای یادگیری زبان استفاده کردم.

به نظر شما میزان ساعت تدریس درسن زبان خارجی در دوره متوسط باید چقدر باشد تا دانش آموز به اهداف مورد نظر دست یابد؟

میزان ساعت تدریس در دوره پیش دانشگاهی مناسب است و اگر مشکلی وجود دارد ناشی از عوامل دیگر است و ربطی به ساعت تدریس ندارد. اما در دوره دبیرستان ساعت تدریس یکی از عوامل مهم در عدم توفیق دانش آموزان در یادگیری زبان خارجی است، بدین معنی که دانش آموزان در هر سال تحصیلی فقط یک ترم زبان خارجی می خوانند و تا سال تحصیلی بعد هیچ گونه ارتباطی با زبان ندارند. این امر باعث می شود که دانش آموزان هر آنچه را که فراغفته اند تا سال تحصیلی بعد فراموش کنند. در نتیجه دبیر در هر سال تحصیلی مجبور است مطالب سال قبل را مرور کند که با توجه به ضيق وقت این امر امکان پذیر نیست. به نظر من واحد زبان خارجی باید در طول

ساخت واژه‌های ترکیبی

(Group-forming)

۱-۱۳ واژه‌های دارای پیشوند و پسوند

در این فصل برخی از فرآیندهای مربوط به ساخت واژه‌های ترکیبی در واژه‌سازی را که در شماره ۱۱-۵ مطرح شده است با تفصیل بیشتر مورد بررسی قرار می‌دهیم. و نمونه‌هایی از آنها را در واژه‌هایی که به پسوندهای -ink و -acious- ختم می‌شوند ارائه می‌نماییم. هرگاه از این نقطه نظر که چگونه لغات با هم تشکیل گروه می‌دهند، از نظر صوری به وسیله چه عنصر مشترکی به هم مرتبط می‌گردند و نیز از نظر معنایی به چه نحوی به یک حوزهٔ خاصی «ازندگی واقعی» ما مربوط می‌شوند به واژه‌های ترکیبی توجه کنیم، در می‌یابیم که چشمگیرترین شیوهٔ به وجود آمدن آنها بیشتر مستلزم عناصر پسوندی است تا عناصر پیشوندی. چنین معلوم شده است که تعداد زیادی از پیشوندهای انگلیسی امروز از منشأ لاتین یا یونانی هستند و به میزان زیادی در تشکیل واژه‌های علمی بکار برده می‌شوند، در صورتی که پیشوندهای انگلیسی اکثرًا دارای منشأ بومی یا خودی هستند، یا این که از طریق زبان فرانسه به زبان انگلیسی وارد شده‌اند. آنها مدت بیشتری در این زبان عمر کرده‌اند و به طور مکرر در واژگان عمومی یا پایه بکار برده می‌شوند.

(فصل ۱۳ از کتاب: مقدمه‌ای بر واژه‌سازی انگلیسی مدرن)

از: والیری ادمز
ترجمه دکتر حسین وثوقی
دانشگاه تربیت معلم

گروه‌های معنایی (واژه‌های ترکیبی) که در برگیرنده پیشوندها هستند طرح کلی متفاوتی را نسبت به گروه‌های معنایی (واژه‌های ترکیبی) که دارای پسوند می‌باشند به وجود می‌آورند. بزرگترین گروه‌های پیشوندی عبارتند از گروه‌های منفی، نفی و تضاد با عناصری مثل *-like*, *-ish*, *-un*, *-non*, *-ex-*, *-in-*, *-ante-*, *-post-*, *-dis-*, *-a-*, *-de-*, *-poly-*, *-bi-* و *-multi-*; و پیشوندهای دلالت‌کننده بر زمان نظیر: *-ante*, *-mid-*, *-post-* و *-supra-*; و پیشوندهای اندازه مانند: *-mini-*, *-micro-*, *-mega-* و *-ery*. این مقوله‌ها آنها بیان می‌کنند که بخوبی شناخته شده و تعریف گردیده‌اند و گرایش‌های کمتری به کسب «اختلافات کوچک معنایی» از خود نشان می‌دهند در صورتی که برخی از پیشوندها دارای چنین گرایشی هستند مانند پیشوندهای «مالکیت» مثل *-ship*, *-dom*, *-ery*, *-ist*؛ یا پسوند «عامل» نظیر *-ion*, *-ation*, *-er*.

این مقوله‌ها آنها بیان می‌کنند که بخوبی شناخته شده و تعریف گردیده‌اند و گرایش‌های کمتری به کسب «اختلافات کوچک معنایی» از خود نشان می‌دهند در صورتی که برخی از پیشوندها دارای چنین گرایشی هستند مانند پیشوندهای «مالکیت» مثل *-ship*, *-dom*, *-ery*, *-ist*؛ یا پسوند «عامل» نظیر *-ion*, *-ation*, *-er*.

به عنوان مثال دیگر، دو واژه *pseudo-patriot* را با *patrioteer* ملاحظه می‌کنید که هر دو به معنای کسی است که حقیقتاً میهن پرست (a patriot) نیست (مقایسه شود با *-ish*، *-eer*، *-ary*)، لکن واژه دوم بیشتر، از نظر صوری «یگانه» تر یا یکپارچه‌تر و بسیط‌تر از واژه نخست به نظر می‌رسد. پیشوند *-pseudo* یک عنصر زایشی است و از زمانی پیش از رنسانس با واژه‌ای چون *pseudo-Christ* (۱۶۸۰)، *pseudo-politician* (۱۶۸۰)، *pseudo-ascetic* (۱۷۱۱) و مانند آن همتشین شده است. پسوند *-eer* از زمان رنسانس یا حتی پیش از آن زایشی بوده است و در واژه‌هایی چون *cannoneer* (توپچی) یا *volunteer* (داوطلب) مفهوم خشنی دارد، لکن در واژه‌هایی که بعداً از آن ساخته شده مثل *pulpit* (واعظ)، *pulpitree* (فاحش) و *sonneteer* (غزل‌سر) نشانی از حرافی در آن مشهود است. با توجه به این مفهوم «بی صداقتی» یا جانشینی «نادرستی» که از این واژه‌ها شروع شده بعدها این پسوند با مفهوم فاحش تر «عدم صداقت» یا «نادرستی» در واژه‌های بیشتری بکار برده شده است. که نمونه‌های آن عبارتند از *profiteer* (گرافروش)، *patrofeteer* (وطن‌پرست کاذب)، *rocketeer* (باج‌گیر، اخاذی‌کننده)، و همان‌طور که *«یسپرسن^۵* خاطرنشان می‌سازد (MEGVI, 15.52)، پسوند *-eer* «گرایشی» برای افزوده شدن به بُن‌هایی که به *-a* ختم می‌شوند پیدا کرده است. این گرایش بسهولت از مثالهایی که در شماره ۱۳-۳ زیر آورده شده مشهود می‌گردد. از طرف دیگر واژه‌های مرکب از پیشوند *-pseudo*، به این صورت گروه‌بندی نمی‌شوند؛ در آنها هیچ «ردی» از گرایش‌های معنایی یا آوایی که در مورد *-eer* ملاحظه شد محسوس نیست.

یکی از امتیازاتی که پیشوندها دارند این است که واژه‌هایی که از یک نوع نسبت به پیشوندها دارند این است که واژه‌هایی که از یک نوع

گروه‌های معنایی (واژه‌های ترکیبی) که در برگیرنده پیشوندها هستند طرح کلی متفاوتی را نسبت به گروه‌های معنایی (واژه‌های ترکیبی) که دارای پسوند می‌باشند به وجود می‌آورند. بزرگترین گروه‌های پیشوندی عبارتند از گروه‌های منفی، نفی و تضاد با عناصری مثل *-like*, *-ish*, *-un*, *-non*, *-ex-*, *-in-*, *-ante-*, *-post-* و *-supra-*; و پیشوندهای اندازه مانند: *-mini-*, *-micro-*, *-mega-* و *-ery*. این مقوله‌ها آنها بیان می‌کنند که بخوبی شناخته شده و تعریف گردیده‌اند و گرایش‌های کمتری به کسب «اختلافات کوچک معنایی» از خود نشان می‌دهند در صورتی که برخی از پیشوندها دارای چنین گرایشی هستند مانند پیشوندهای «مالکیت» مثل *-ship*, *-dom*, *-ery*, *-ist*؛ یا پسوند «عامل» نظیر *-ion*, *-ation*, *-er*.

این مقوله‌ها آنها بیان می‌کنند که بخوبی شناخته شده و تعریف گردیده‌اند و گرایش‌های کمتری به کسب «اختلافات کوچک معنایی» از خود نشان می‌دهند در صورتی که برخی از پیشوندها دارای چنین گرایشی هستند مانند پیشوندهای «مالکیت» مثل *-ship*, *-dom*, *-ery*, *-ist*؛ یا پسوند «عامل» نظیر *-ion*, *-ation*, *-er*.

شاید تفاوت عمده بین پیشوندها و پسوندها در این باشد که پیشوندها ماهیتاً با بُن‌هایی که متصل می‌شوند بیشتر یکپارچه می‌گردند تا پسوندها، بی مناسبت نیست که در اینجا تفسیر زبان‌شناختی همگانی «سایپر^۶» را در مورد پیشوندها و پسوندها نقل کنیم. «سایپر» (۱۹۲۱، صص ۸۰-۶۷) اظهار می‌دارد که پیشوند افزایی^۷ خیلی کمتر از پسوند افزایی^۸ در زبانهای دنیا متداول است؛ او (ص ۱۷۲، شماره ۱۰) احساس می‌کند که اختلاف بین این دو فرایند نیاز به تأکید بیشتر دارد، و اظهار می‌دارد: «در زبانهای که بیشتر تحت تأثیر پیشوند افزایی هستند، واژه‌ها می‌توانند به عنوان تبلوری از عناصر شناور بر متأثیر بگذارند. واژه‌های نمونه زبانهای پسونددار ... شکلهای «مشخص کننده‌ای» هستند. هر عنصر افزوده شده (پسوند) فرم کامل کلمه را مشخص می‌کند. «با این وجود، او اضافه می‌کند که «اعمال کردن این تمایزات اغفال کننده، ولی مهم، عملاً کار دشواری است و در مطالعه مقدماتی کاری جز نادیده انگاشتن آنها نمی‌توان انجام داد.»

اگر ما در اینجا نظر «سایپر» را دنبال نکنیم بی احتیاطی کرده ایم، اما سعی می‌کنیم که این اظهار نظرهای سودمند را در زبان انگلیسی روشن سازیم. کاربرد سه عنصر پیشوندی مانند *sub-* در واژه *sub-cylindrical* (یعنی تقریباً استوانه‌ای)، *semi-* در واژه *semi-formal* و *near-* در واژه *near-saint* به معنایی نظری «تقریباً، شبیه» بکار برده شده‌اند. دو پسوند *-ish* و *-like* نیز از همین گونه معنا برخوردارند. اما در زوج‌های واژه‌ای *monklike* و *monkish* (راهبه گونه) و

پیوستن لغات، اظهار می دارد: «تاکنون بارها و بارها نویسندهان ما عبارت "to banish the mists" (برطرف کردن ابهامات) را بکار برده اند، چون که آن واژه vanish را به ذهن متبدار می سازد! pendulous با این که دارای منشأ لاتینی است، در برخی از متن ها واژه شفاف تری از dangle می باشد، termulous شاید علت آن این باشد که در ارتباط با واژه (مرتعش) غنی تر گردیده است ... ravage (ویران کردن) مخرب تر از despoil يا raze است به خاطر این که کلمه savage [که با آن هم قافیه است] از لحن قوی تری برخوردار است.

پیشوندهایی که از امتیاز «واج آرایی» یا «تجانس آوایی^{۱۱}» با هم برخوردارند نیز ایزار شاعرانه دیگری را برای به هم مرتبط ساختن واژه ها به وجود می آورند، که البته در کار شاعری انگلیسی قدیم بسیار مورد استفاده قرار گرفته است، اما در انگلیسی مدرن تأثیر واج آوایی (هم آوایی) واژه های پیشونددار، به خاطر اینکه پیشوندها بدون تکیه یا با تکیه ثانوی بیان می شوند، تا حد زیادی بی تأثیر یا خشنی شده است. با این وجود، «بولینجر» (۱۹۴۰، صص ۶۹-۷۰) خاطر نشان می سازد که مجموعه هایی از واژه هارا می یابیم که از نظر معنایی با پیشوندهای هم معنا یا عناصر «شبیه پیشوندی» به هم پیوند می یابند. او برای مثال به عنصر-del در کلمات delight، delicious اشاره می کند که صفت هستند و برای این منظور فعل واژه delivery را بیان می دارد؛ پیشوند-irreparable، irresistible که در کلمات اشاره به مفهوم «کاملاً» یا «مطلقًا» دارد؛ پیشوند-ob از کلمات obnoxious (ایرادگار)، objectionable (نفرت انگیز)، obtrusive (مزاحم، فضول). این عناصر طبق روال معمول و صحیح تر به عنوان پیشوند دانسته نمی شوند، بلکه به صورت «پیشوند گونه^{۱۲}» یا «شبیه پیشوند» شناخته شده اند، چرا که تنها دارای یک هویت ضعیف و کاملاً شناخته شده ای برای ما هستند. به نمونه های بالا می توان پیشوندهای-dis، -des، -de- را که معنای «ناسازگار» یا «ناموافق» دارند نیز افزود مانند: فعلهای detest (تفر داشتن)، despair (نامید شدن)، disdain (تحقیر کردن)، despite (ناقابل دانستن) و disgust (بیزار بودن).

۱۳-۲ بُن‌ها و پیوندها

مثالهایی که در بخش زیر ارائه می گردند روشهایی را روشن می سازند که طی آنها یک پیوند ممکن است گرایشی را برای پیوستن به یک بُن با شکل صوری خاص و/یا با معنی ویژه ای

پیوند برخوردارند با هم، هم قافیه می گردند و قافیه یک شیوه پرتوانی برای برقراری ارتباط یا تداعی بین واژه ها با یکدیگر است. مادر کار شعر و شاعری با این نکته از پیش آشنا شده ایم؛ شاعر می تواند یک ارتباط موقتی را بین واژه های هم قافیه برقرار سازد.

«اندرومارول^{۱۳}» در سطور زیر بر تضاد بین dust و lust تأکید دارد.

... your quaint Honour turn to dust
And into ashes all my lust.

(... زیبایی (موهبت) بی نظری تو به خاک تبدیل می شود، و آرزوها (هوسهای) من به خاکستر). [از شعر Mistress] و در سطور راقم «رابرت براونینگ^{۱۴}» کیفیت سخت ماده لرج یا چسبناک (لاک سبز لاک پشت) (glutinous) به نحوی با حالت «سرکشی و نافرمانی» (mutinous) هم قافیه و تقویت می شود:

Save when at noon his paunch grew mutinous for
a plate of turtle green and glutinous.

(مگر هنگام ظهر که شکمش [از گرسنگی] سرکشی (سر و صدا) می کند. برای یک وعده غذای لاک پشت سبز و چسبناک) [از شعر The Pied Piper of Hamelin (یانی زن رنگین پوش هاملین)].

ما گاه این نوع وضعیت هم قافیه را در نثر هم می یابیم. بنابراین علت این که چرا «برنارد شاو^{۱۵}» واژه proprietariat (طبقه ملاک) را جعل کرد بسهولت از محتوایی که آن را به کار برده قابل استنباط است و در جمله زیر می توان آنرا مشاهده کرد.

"An arena in which the proletariat and the proprietariat face each other."

(صحنه ای که در آن طبقه کارگر با طبقه مالک رو در روی یکدیگر قرار می گیرند). [از راهنمای بانوی روشن فکر به سوسياليسم، ۱۹۲۸ ص ۲۲۳]

و در نقل قول زیر از «ساتی^{۱۶}» اشاره ای وجود دارد در مورد این که چگونه پسوند arian- توانسته است در برخی از واژه ها مفهوم «تحقیرآمیز» به خود بگیرد و اینکه گرایش دارد که با بُن های مخنوم به-t- پیوستگی پیدا کند. نمونه ای از کاربرد آن در متن زیر مشاهده می شود.

" If the Utilitarians would reason and write like
you, they would no longer deserve to be called
Futilitarians." [OED, S.V. Futilitarian, 1827]

«بولینجر^{۱۷}» (۱۹۴۰، ص ۷۲) در تفسیر ترکیب یا بهم

«وان دن بارک^{۱۵} (۱۹۴۳) واژه *gabbacious* را معرفی می‌کند و بالاخره مادارای واژه *verbacious* (در شماره ۱۱۰۱) هستیم. جالب این است که تمام این واژه‌ها، به استثنای *loquacious* (وراج)، به ندرت بکار برده شده‌اند، با این وجود این طرح کاربردی در طول سه قرن معتبر بوده است.

برخی از پسوندها، یا ترکیب آنها، آن طور که حدس می‌زیم، در معنای خود بسیار تخصصی هستند، و بنابراین نوع بُن‌ها (ستاکها) بی که با آنها پیوند می‌یابند بسیار محدود می‌باشند تا هاله معنایی جدیدی بدست دهند. مثلاً بُن‌های پسوندهای *-iana* (به صورتی که در واژه *Johnsoniana* آمده است) تقریباً به طور کامل محدود به اسمی خاص هستند. از طرف دیگر، پسوند *-ness* ممکن است به هر نوع صفت افزوده شود و آن را به اسم معنا تبدیل کند، و کاربرد آن آنقدر عمومیت دارد که زیر طبقه‌ای بوجود نمی‌آورد. اما امکان ندارد که درباره این که چه نوع پسوندهایی از طریق گفتگو با چه نوع بُن‌های مربوط به خود می‌تواند گسترش معنایی نشان دهد پیش گوئی کنیم. یک پسوند که انتظار می‌رود تعداد زیادی گروه معنایی ایجاد کند عبارت است از پسوند *-dom*، که در دو قرن گذشته بسیار متداول بوده و با انواع مختلف بُن‌ها پیوند یافته است که تعداد زیادی از آنها اسمی انسان هستند. اما اگرچه برخی از محققان گرایش این پسوند را برای تشکیل واژه‌های «تحقیر آمیز» مثل *old fogeydom* (کهنه پرست فرتوت یا قدیمی مسلک پیر) یا *nazidom* خاطر نشان کرده‌اند، ترکیب‌های دیگری هم هست که چنین معنایی را ارائه نمی‌کند. گروهی از واژه‌ها که دارای پسوند هستند نیز پیوستگی نزدیکی با هم دارند. «گیون^{۱۶}» (۱۹۶۷ الف، صص ۲۴-۳۰) در یک بررسی مفصل در مورد «گسترش مفهوم» این پسوند مفاهیم مختلفی را شناسایی می‌کند، مانند مفهوم «ثبت موقعيت یا مقام»^{۱۷} مثل *popedom*، مفهوم نظام (*priestdom*) یعنی حکومت یا تسلط کشیش، و مفهوم اقليمی (*kingdom*). او روش‌های بسیار پیچیده‌ای را نشان می‌دهد که در آن چنین مفاهیمی با واژه‌های مختص به *-dom* نسبت دادنی است و تبادل پذیر می‌باشد. این پسوند گرایشی را برای بُن‌هایی که دارای فرم لفظی یا صوری خاصی هستند نشان نمی‌دهد و به طور یکسان با بُن‌های طولانی مثل *bachelordom* (آدم مجرد) و بُن‌های کوتاه مثل *fadom* (آدم عاشق) ظاهر می‌شود.

سرانجام، در این بخش مقدماتی، بی مناسب نیست که بینیم گرایشهای پیوندسازی در کاربرد روزمره زبانی ما چگونه عمل می‌کند. یک بررسی اجمالی در مورد نگارش از اوراق امتحانی یک دانشکده تربیتی که در شماره ۱۲-۷ (۱۸۸۸) مطرح گردید

در خود بوجود آورد. بعضی وقتها متوجه شده‌ایم که یک ناسازگاری جزئی معنایی چه گسترش معنایی متعددی را در واژه‌ها بوجود می‌آورد. در بخش بعد یعنی ۱۲-۳ ملاحظه خواهید کرد که چگونه این فرایند برای هر یک از چهار پسوندی که به تفصیل بررسی خواهند شد اتفاق افتاده است. برای مثال، در بین شمار زیادی از «تبديلات صفت به اسم^{۱۸}» که از افزایش *-ery*- به صفت حاصل می‌شود، مثل: *bravery*, *archery*, *embroidery* و امثال آن زیر مجموعه‌ای از واژه‌ها وجود دارد که دلالت بر نوع «عمل دقیق یا هوشمندانه» دارند و به سهولت از مثال‌های آن که در زیر آمده به ذهن متبار می‌شود: *chicanery* (سفطه), *jiggery-pokery* (بیلیارد), *knavery* (تقلب), *pettyfoggery* (حیله بازی در وکالت), *skulduggery* (رفتار زیر جلی و خاثنانه), *thievery* (سرقت), *treachery* (خیانت), *whiggery* (فریب). لغاتی هم هستند که بُن‌آنها خود دلیل گزینش پسوندهایی است که به مفهوم دشمنی یا مخالف هستند مانند *languishes* (اصول کاتولیک) و *popery* (آزادی خواهی). از سوی دیگر، بعضی از لغات مختص به *-ery*- که ممکن است به این مجموعه وابسته باشند، این طور عمل نمی‌کنند؛ مثلاً ممکن است انتظار داشته باشیم که واژه *machinery* نوعی مفهوم مشترک با «دسايس، فته‌ها»^{۱۹} (machinations) را بخود گرفته باشد، لکن بر اساس فرهنگ انگلیسی آكسفورد (OED) *machinery*, هرگز از این مفهوم بهره‌ای نبرده است.

مجموعه‌ای از واژه‌ها با مفهوم ملایم «اهانت آمیز» شاید آنها بباشند که به پسوند *-acious*- ختم می‌شوند. در بین واژه‌های ساخته شده با این پسوند، که معنای متداول آن «معتاد به ...» «متقابل به ...»، «فراوان داشتن ...» است که در واژه‌های *vivacious* (با گنجایش زیاد), *capacious* (با نشاط), *varacious* (حریص) دیده می‌شود که گروه کوچکی از آنها در ارتباطات و تکلم استفاده می‌شوند و می‌توان آنها را بخوبی تمیز داد. اولین واژه این گروه *linguacious* (۱۶۵۱) می‌باشد و به فاصله کوتاهی به دنبال آن واژه‌های *loquacious* (۱۹۶۷) به معنای «پرحرف یا وراج» و *scribacious* شکل گرفته و بکار برده شده‌اند. کاربرد واژه اخیر در متن زیر دیده می‌شود:

“We have some letters of Popes though not many; for Popes were then not very scribacious...”

[در OED، در ذیل واژه *scribacious* «یسپرسن» (MEGVI, 1907) واژه *gossipaceous* (آدم شایعه پرداز) را از «داروین^{۲۰}» (۱۸۸۸) نقل می‌کند؛ «بری» و

the molten sunlight of warm skies;
seething... he set himself to compose a molten political pamphlet;

ما در فهمیدن اشارات ضمنی مثل glowing (برافروخته و سوزان) در عبارتی نظیر molten lead که در مثال دوم آمده بود و (حرارت) استعاری که در مفهوم مثال سوم وجود دارد مشکلی نداریم. در بررسی رفتار عناصر واژه-بن‌ها و وندها- ما مجبوریم که همان مطالب همنشینی و گسترش حوزه کاربردی را به کار گیریم، گرچه حوزه‌های مربوطه معمولاً و بتدریج یا گام به گام و از طریق واژه‌های متواالی و بدون جهش‌های استعاری گسترش می‌یابند. همان طور که در نمونه‌ها دیده شد، در بخش‌های بعد ملاحظه خواهید کرد که چگونه، نه فقط پسوندها (۱۳-۲) بلکه عناصر ترکیبی (۴ و ۵-۱۲) جزء‌ها (۱۲-۶) اگر زایشی شده باشند می‌توانند رشته‌های مختلف معنایی را از گسترش‌های واژه‌ای که برای آنها رخ می‌دهد بدست آورند، و آنها را به فحوه‌های جدیدتری سوق دهند.

یادداشت‌ها

- 1- nuance
- 2- Sapir
- 3- prefixing
- 4- suffixing
- 5- Jesperson
- 6- Andrew Marvel
- 7- Robert Browning
- 8- Bernard Shaw
- 9- Southy
- 10- Bolinger
- 11- alliteration
- 12- prefixoid
- 13- nominolization
- 14- Darwin
- 15- Berry & Van den Bark
- 16- Givon
- 17- tenure of office
- 18- McIntosh
- 19- potential of collocation

مثال‌های گوناگونی را به دست می‌داد که عبارت بودند از :
"... a suggestion of delicacy and femininity in such lightness in her footfall"

جانی که تأثیر delicacy از کاربرد femininity مانع بعمل آورده است؛ مثال دیگر :

" It makes the reader aware of the almost insectile smallness of humanity against the implacable forces of nature."

در این مثال واژه‌ای غیر متدائل insectile درجای واژه متدائل insect-like آمده است که به احتمال قوی این نوع واژه‌ها بر اساس واژه‌هایی مانند reptile (خزنده)، puerile (بچگانه)، infantile (کودکانه)، futile (چرند، بیهوده) ساخته شده است. مثال دیگر :

«کاربرد بسیار مکرر واژه‌های blood و death در طول یک نمایشنامه احساس وحشت و ترس در تماشاگران بوجود می‌آورد.» که در آن واژه‌هایی مثل abundance (فراآنی)، preponderance (برتری، مزیت) و شاید exuberance (وفور) به دنبال واژه proliferation (ازدیاد، کثرت) ساخته و بکار برده شده‌اند. سرانجام یک نمونه گفتاری که در روزنامه‌ای گزارش گردیده است در متن زیر دیده می‌شود :

" We can't send helicopters out today because they can't be used in blizzardous snow." [Evening standard, 4 march 1970,I/I].

در این مثال کاربرد blizzardous بطور آشکار از الگوی hazardous نسخه برداری شده است.

ما می‌توانیم شیوه‌هایی که طی آن بن‌ها و وندها و واژه با یکدیگر تعامل می‌کنند با روشنی که واژه‌های نسبت به هم در درون جمله‌ها تأثیر متقابل دارند مقایسه کنیم، «مکیتاش^{۱۸}» (۱۹۶۱)، صص ۸-۲۳۷ در بحثی پیرامون همنشینی واژه‌ها در جملات خاطرنشان می‌سازد که واژه‌های دارای «توان همنشینی بالقوه‌ای^{۱۹}» هستند و حدود این حوزه توانایی به طور دقیق تعیین کردنی نیست. در حوزه امکانات همنشینی یک صفت، مثالی را که ذکر می‌کند molten است که تا حدی به وسیله فهرست نامهایی که آن صفت توصیف می‌کند نشان داده می‌شود. سخنگوی بومی می‌داند که صفت molten را چگونه بکار بردارد و می‌داند چگونه حوزه نامهایی که می‌توانند با آن ظاهر شوند بطرق مختلف گسترش دهد، مانند استعاره و یا انواع مختلف تداعی‌ها. توضیحات فرهنگ ویستر (۱۹۶۱) برای صفت molten شامل موارد زیر است :

molten lead was poured...;

آماده سازی و آشنایی با دیگران

فصل دوم از کتاب: فنون تعاملی در تدریس زبان خارجی

ترجمه و نگارش: سیداکبر
میرحسینی
دانشگاه تربیت مدرس

- هدفهای زبانی:
- ۱- استفاده از لغات مربوط به معرفی و آشنایی
  - ۲- تمرین زمان گذشته ساده
- سطح: تمام سطوح بجز ابتدایی و اولیه
- اندازه گروه: تمام کلاس که بتدریج افراد آن در تمرین شرکت می کنند.
- وسایل خاصی نیاز نیست و روش کار عبارتست از: سالی که مناسب سن زبان آموزان کلاس باشد انتخاب می شود. از زبان آموزان خواسته می شود (اگر هم دیگر را نمی شناسند) خود را معرفی کنند و بگویند که در آن سال کجا بودند، چه می کردند و واقعه مهم آن سال چه بود.

تمرین ۲ : به ترتیب سؤال می شود:
How long have you been here?

- هدفهای مهم و مفید:
- ۱- آشنایی شدن با هم کلاسیها
  - ۲- شناسایی تجربیات مشترک
- هدفهای زبانی:

تمرینهای این فصل بعنوان «سکوت شکن» یا آغازگر گفتگو به کار برده می شود. این تمرینها به زبان آموزان کمک می کند با هم بهتر آشنا شده، احساس مشارکت در کارهای گروهی نموده و علاوه بر آن در استفاده از زبان تمرین کنند. تمام فعالیتها می توانند در طی نهضتین هفته کلاس، هنگامی که یک گروه جدید به کلاس می آید یا هر زمان دیگری در طی دوره درسی همچون وسیله ایجاد ارتباط در بین هم کلاسیها به کار گرفته شود.

استفاده از آماده سازی و آشنایی با دیگران جوی در کلاس بوجود می آورد که دوستانه و شاد است و چنین شرایطی را هم معلمان و هم محققان یادگیری زبان خارجی تشویق و توصیه نموده اند.

تمرین ۱ : استفاده از عبارت
That was the year that was

- هدفهای اصلی و مفید:
- ۱- آشنایی شدن با واقعی جالب در زندگی گذشته هم کلاسیها
  - ۲- ایجاد حس کنجکاوی درباره یکدیگر

روش کار

۱- از زبان آموزان خواسته شود که ماه و روز تولد خود را بیاد آورند. سپس همان روش مورد استفاده در تمرین ۲ را دنبال کنند ولی بترتیب ماه و روز تولد از ژانویه تا ... پیشینند.

زبان آموزان باید از یکدیگر چنین سؤالهایی را ببرند:
When were you born?

Were you born before June 5?

Were you born in January, too?

۲- وقتی کلاس بترتیب تاریخ تولد نشستند، به آنها آموزش داده شود که تاریخ تولد خود را بگویند. گروههای پیشرفته می توانند نام شهر و کشور محل تولد را نیز اضافه کنند. فعالیت دیگر آموزش آنها «مقایسه تاریخ تولد خود با هم کلاسیهای» است. مثلاً، زبان آموزی ممکن است بگوید:

I am Mary. I was born on February 5. I was born before Ali but after Pari.

تنوع کار و تمرین: فعالیت دیگر می تواند نشستن زبان آموزان بترتیب سن و مقایسه سن خود با هم کلاسیهای طرف راست و چپ باشد. مثلاً بگوید:

I'm Javad and I'm 21, two years younger than Mary.

علم باید توجه داشته باشد که اگر زبان آموزی بسیار جوان تر یا مسن تر از بقیه است در این ترتیب قرار نگیرد، چون امکان دارد ناراحت شود.

تمرین ۴: به ترتیب سؤال شود و کلمات in-between، oldest، youngest را به کار برد.

هدفهای اصلی و مفید:

۱- شریک شدن در نظرات و افکار دیگران

۲- یاد گرفتن و دست یابی به اطلاعات بیشتر درباره هم کلاسیها

هدفهای زبانی:

۱- تمرین در استفاده از لغت های ترتیبی مانند First، Second و امثال آن

۲- استفاده از لغات مربوط به عقیده مانند I think، I believe و امثال آن

سطح: متوسطه یا پیشرفته

اندازه گروه: سه گروه شامل ۳ تا ۶ نفر

وسیله خاصی لازم نیست و روش کار عبارتست از:

۱- زبان آموزان به گروههای کوچک بترتیب اولین بچه، آخرین بچه یا بچه وسط بودن در فامیل تقسیم شوند (بچه وسط شامل تمام کسانی است که اولی یا آخری نیستند).

۲- وقتی گروهها شکل گرفت، از هر کدام خواسته شود

۱- استفاده از گفتگوهای غیررسمی

۲- تمرین با لغات مربوط به خواهش، دستور و مقایسه کردن

۳- تمرین سؤال و جواب به زمان حال کامل سطح: ابتدایی تا متوسطه

اندازه گروه: تمام کلاس و افراد خاصی لازم نیست.

روش کار

۱- مطلب زیر برای کلاس اعلام می شود:

"Think about how many years, months, days, or even hours you have been in Canada? When you have the length of time in mind, please line up in the front of the room, starting on my left, with the person who has been here the shortest time, and going to the right. In order to do this, you will have to ask each other, How long have you been in Canada?"

۲- بعد از آنکه زبان آموزان خود را آماده کردن، از آنها خواسته شود با گفتن مدت زمانی که در کانادا بوده اند خود را معروفی کنند. این فعالیت می تواند با مقایسه بین زبان آموزان و طرف صحبت آنها گسترش یابد.
مثلاً:

"My name is José. I've been in Canada for six months. I've been here longer than Latif."

این مقایسه با اضافه کردن قضیه ای با who مشکل تر می شود. مانند:

"I have lived here longer than Latif, who has been here for only one month."

تمرین ۳: به ترتیب سؤال شود:

When were you born?

هدفهای مهم و مفید:

۱- زبان آموزان با یکدیگر آشنا شوند.

۲- دانستن مطالب بیشتر درباره یکدیگر

هدفهای زبانی:

۱- تمرین مکالمات غیررسمی

۲- تمرین سؤال کردن با کلمات پرسشی

۳- استفاده از شکلهاي مختلف to be born

۴- تمرین با کلمات before و after

سطح: تمام سطوح

اندازه گروه: تمام کلاس و وسیله خاصی لازم نیست.

"I would like to introduce our very important guest, Ali Awada, who has just arrived from Lebanon. I'm sure our TV audience will recognize Ali because he is well known as a star football player on the national team of his country. Ali, can you tell us about the most exciting game you ever played?"

همین طور از زبان آموزان خواسته شود چند سؤال را فهرست کنند و از میهمان خود بپرسند.

۳- دو صندلی را مقابل کلاس برای مصاحبه کنند و میهمان قرار داده و از آنها خواسته شود در مدتی حدود ۵ دقیقه بنویسند که از هم مصاحبه بعمل آورند. زبان آموزان از ضبط ویدیوئی مصاحبه ها و دیدن آن لذت می برند.

تنوع کار و فعالیت: بجای گفتگوی تلویزیونی، زبان آموزان می توانند با دوست خود مصاحبه کرده و داستان کوتاهی بنویسند که در آن جالب ترین و بی نظیرترین جزئیات مربوط به آشنایان خود را بیان دارند.

تمرین ۶: مصاحبه های آزاد و نامحدود هدفهای اصلی و مفید:

۱- آشنایی بیشتر زبان آموزان با هم

۲- حساسیت نسبت به نیاز دیگران برای تهایی و درد دل کردن

هدفهای زبانی:

۱- تمرین پرسش و پاسخ های مختلف و متنوع

۲- تمرین در امتناع مؤدبانه مانند:

I'm sorry, but I'd rather not answer that question, I don't think I want to answer that question, I'll pass on that question.

سطح: پیشرفت مقدماتی تا عالی

اندازه گروه: گروههای ۲ تا ۴ نفره

مطلوب خاصی لازم نیست و روش کار عبارت است از:

۱- زبان آموزان به گروههای کوچک (۲ تا ۴ نفر) تقسیم شوند.

۲- هر گروه یک نفر را برای اولین مصاحبه انتخاب می کند. افراد دیگر گروه سؤالهایی می پرسند و مصاحبه شونده حق دارد سؤال یا سؤالهایی را جواب ندهد.

۳- در پایان زمان تعیین شده (۲ تا ۴ دقیقه) جای مصاحبه شونده عوض می شود تا همه افراد در این کار شرکت کنند.

۴- بعد از مصاحبه، افراد گروه با هم بحث می کنند که کدام سؤال برای جوابگویی آسان و کدام مشکل بود.

مزایا و معایب خودشان را در خانواده به بحث بگذارند. در هر گروه یک نفر مسئول پادداشت برداری و گزارش آن به کلاس می شود. بعد از پنج دقیقه از گروهها خواسته شود نظرات خود را در اختیار دیگران قرار دهند.

۳- این بحث تمرین خوبی برای نگارش است که با موضوعی چون؟

What It Means To Be a First Child (or middle or last child).

دنبال گردد.

تنوع کار و فعالیت: بعد از آنکه زبان آموزان به گروههای تقسیم شدند، از آنها خواسته شود پنج صفت بنویسند که شخصیت آنها را توصیف کنند. سپس به آنها گفته شود آن صفات را در اختیار هم قرار دهند و فهرستی تهیه نمایند که خصوصیات بچه اول، آخر و وسط را بیان کند. این فعالیت می تواند بعنوان آغاز نوشتمن انشاء یا نوعی فعالیت خواندن استفاده گردد و مقاله ای درباره ترتیب تولد بهمراه داشته باشد.

تمرین ۵: مصاحبه تلویزیونی

هدفهای اصلی و مفید:

۱- تسهیل آشنایی زبان آموزان

۲- نزدیکی و صمیمیت زبان آموزان با هم

هدفهای زبانی:

۱- تمرین پرسش و پاسخ

۲- تمرین صفات عالی

۳- تکرار و تمرین مهارت های مربوط به کسب

اطلاعات (سؤال و جواب درباره جزئیات و امثال آن).

سطح: متوسطه تا پیشرفته

اندازه گروه: دو نفر

مطلوب خاصی لازم نیست و روش کار عبارت است از:

۱- زبان آموزان یک شریک یا جفت انتخاب می کنند که با او زیاد آشنایی نداشته باشند. بهر جفت ۱۵ تا ۳۰ دقیقه وقت داده می شود تا با هم آشنا گرددند و نام و نشان او، کشور، بزرگترین موقوفیت در زندگی، مهیج ترین ماجرا، بزرگترین شهر (مانند نمرات عالی، گل فوتبال، سفر خارج و امثال آن)، عالی ترین هدف، بهترین روزهای زندگی، دوست داشتنی ترین فعالیت، مورد توجه ترین کلاس در دیبرستان یا دانشگاه خود را بیان کنند.

۲- زبان آموزان مصاحبه ای برای تکلیف یا کار کلاس تنظیم می کنند و پیشنهاد می شود پاراگراف کوتاهی برای معرفی مشهورترین میهمان، برنامه تلویزیونی و امثال آن بنویسند. مانند:

هدف زبانی:

شناخت اشارات و دیگر روش‌های غیرکلامی که می‌تواند نقش مهمی در ارتباطات ایفا کند.

سطح: تمام سطوح
اندازه گروه: دو نفری

مطلوبی لازم نیست و روش کار عبارت است از:

- ۱- به زبان آموزان گفته شود که هدف این تمرین معرفی هر فرد به دوست خود می‌باشد، ولی این عمل باید بدون استفاده از کلمات انجام گیرد. آنها می‌توانند از اشارات، علائم، وسایل قابل رویت، تصاویر یا هر عمل غیرکلامی استفاده کنند. معلم می‌تواند اشاره یا نشانه‌هایی را برای کمک مانند اشاره به حلقه ازدواج برای عروسی، حرکت در جای دویدن برای نشان دادن دو یا راه رفتن سریع و امثال آن پیشنهاد کند (۲ تا ۳ دقیقه).

- ۲- زبان آموزان باید درک خود را از علایم غیرکلامی با معرفی و صحبت درباره دوستان خود به کلاس نشان دهند.

تمرین ۹: جمله‌های ناقص

هدفهای مهم و مفید:

- ۱- آشنایی هر چه بیشتر زبان آموزان با هم
- ۲- اطلاع از رفتار، عقاید و علایق دیگران

هدف زبانی:

تمرین نوشتن و مکالمه با استفاده از انواع ساختارهای جمله که شامل جملات شرطی و صفات عالی باشد.

سطح: متوسطه تا پیشرفته

اندازه گروه: سه نفری

وسایل لازم: جملات ناقص پلی کپی شده

روش کار

- ۱- به زبان آموزان فتوکپی زیر را تحویل و از آنها خواسته شود جملات آنرا کامل کنند.

- ۲- زبان آموزان به گروههای سه نفری تقسیم شوند و جملات کامل شده را بررسی کرده و تضمیم بگیرند که کدام جوابها مشابه، کدام بسیار غیرعادی و کدام بسیار جالب هستند.

- ۳- از هر گروه خواسته شود که متدالرین، غیرعادی ترین و جالب ترین جواب را برای کلاس بخوانند.

Unfinished Sentences Handout

1. On Saturdays, I like to...
2. If I had only 24 hours to live, I would...
3. If I could buy the car of my choice, I would

تمرین ۷: بازی با اسم‌ها

هدف اصلی و مفید:

- ۱- آشنایی با نام هم کلاسیها

- ۲- شناخت تشابه‌ها در سمن اسامی گذاری فرهنگ‌های مختلف

هدفهای زبانی:

- ۱- تلفظ صحیح نام هم کلاسیها

- ۲- افزایش لغتهای مربوط به معرفی

سطح: ابتدایی تا پیشرفته

اندازه گروه: دو نفره

وسیله خاصی لازم نیست و روش کار چنین است:

- ۱- زبان آموزان در صورت امکان با فردی از فرهنگ متفاوت جفت شوند، به آنها یادآوری شود که باید اطلاعاتی درباره نام و فامیل‌های خود مبادله نمایند تا بتوانند دوست خود را به هم کلاسیهای دیگر معرفی کنند.

- ۲- زبان آموزان باید سؤالهای زیر را پاسخ دهند:

- a. What is your first name? (The interviewer should practice pronouncing the name.)

- b. Does this name have a special meaning?

- c. Are you named after someone in your family or your religion?

- d. What is your last name? (Again, the interviewer should learn correct pronunciation.)

- e. Does your family name have a special meaning? (Is it an occupation, a place name, the name of a characteristic? Does it tell where you are from?)

- ۳- از هر دو زبان آموز خواسته شود که برای معرفی در مقابل کلاس بایستد. فرد معرفی شونده نام خود را روی تخته سیاه/ سفید به زبان انگلیسی و فارسی می‌نویسد. معرفی کننده جمله‌هایی شبیه آنچه در زیر آمده بیان می‌دارد:

This is Melissa Grondall. She is from Denmark. Her First name means "honey" and her last name is a place that means "green valley."

تمرین ۸: معرفی‌های غیرکلامی

هدفهای اصلی و مفید:

- ۱- آشنایی با دیگران

- ۲- نشان دادن اینکه ارتباط بین افراد می‌تواند بدون استفاده از کلمات انجام گیرد.

۱- استفاده از لغات توصیفی
 ۲- تمرین در پرسیدن سوال برای مشخص کردن جزئیات
 سطح: تمام سطوح
 اندازه گروه: تمام کلاس
 وسیله: کارت‌ها $17,5 \times 12,5$ سانت، خودکار یا مازیک
 نازک و سنجاق

روش کار

- ۱- به هر زبان آموز یک کارت $17,5 \times 12,5$ سانت، یک مازیک و سوزن سنجاقی داده می‌شود.
  - ۲- از زبان آموزان خواسته می‌شود که نام خود را روی کارت با مازیک و حروف بزرگ بنویسنند تا در تمام کلاس قابل رویت باشد. سپس از آنها خواسته می‌شود هر کدام پنج یا شش کلمه بنویسنند که موضوعی را درباره خودشان بیان کند مانند کلمات: fun-loving, travel, tennis, guitar. این کلمات باید روی کارت با حروف بزرگ نوشته شود.
  - ۳- زبان آموزان کارت‌های خود را با سنجاق به سینه نصب می‌کنند و در اطراف کلاس می‌گردند و نام بقیه زبان آموزان را خوانده و سؤال می‌کنند.
  - ۴- چند عمل «پایانی» زیر می‌تواند این تمرین را کامل کند:
    - الف- زبان آموزان خود را معرفی می‌نمایند و به تفصیل علایق خود را بیان می‌دارند.
    - ب- هر زبان آموز دوستی پیدا می‌کند که در یکی از علایق با او شریک است. آنها هم‌دیگر را در مورد جزئیات مربوط به علاقه مشترک معرفی می‌کنند.
    - ج- معلم زبان آموزان را درباره آنچه در مورد یکدیگر بیاد می‌آورند آزمایش می‌کند. مثلاً می‌پرسد:
- Which student likes to listen to jazz music?

تمرین ۱۲: Design a T-Shirt

هدفهای مهم و مفید:

- ۱- در میان گذاشتن اولویت‌های شخصی با دوست خود ایجاد دوستی و محبت در بین زبان آموزان
- ۲- استفاده از هنر و زبان برای توضیح درباره خود

هدفهای زبانی:

- ۱- تمرکز بر مهمترین نظرات درباره یک فرد
- ۲- تمرین مهارتهای کسب اطلاعات

سطح: تمام سطوح

اندازه گروه: دو نفری

وسایل مورد نیاز: فتوکپی یک پراهن (تصویر ۱) و مازیک

choose...

4. I feel best when people...
5. If I had a million dollars, I would...
6. Secretly I wish...
7. If I could change the world, I would...
8. Right now the most important thing in my life is...
9. If I could visit any place in the world, I would go to...
10. The most exciting thing I have done is...

تمرین ۱۰: معماهای بهم ریخته

هدف مهم و مفید:

همکاری با هم کلاسیها به صورت گروهی

هدف زبانی:

تمرین زبان خارجی در شرایط غیررسمی با هدف مشترک

سطح: تمام سطوح

اندازه گروه: چهار گروه ۳ تا ۵ نفری

وسیله: چهار معماهای بهم ریخته ۱۰ تا ۲۰ قطعه‌ای

روش کار:

- ۱- کلاس به چهار گروه تقسیم گردد و برای آنها توضیح داده شود که هدف جداسازی و ترکیب قسمتهای معما می‌باشد. آنها باید برای پیشنهاد کردن، راهنمایی، خواستن قطعه خاصی از معما و امثال آن به انگلیسی صحبت کنند تا معما را کامل نمایند.

- ۲- بهر عضو گروه یک قطعه از معماهای که برای آنها درنظر گرفته شده، داده می‌شود. بقیه قسمتهای چهار معما با هم مخلوط و روی میز قرار می‌گیرد.

- ۳- یکی از اعضای هر گروه سر میز می‌رود و یک قطعه از معماهای خود را انتخاب می‌کند. سپس آن فرد به گروه بر می‌گردد و سعی می‌نماید که قطعات را جور کند.

- ۴- یک عضو دیگر از هر گروه سر میز می‌رود تا قطعه دیگری را انتخاب کند. این روش ادامه می‌یابد تا یک گروه تکمیل شدن معماهای خود را اعلام نماید.

تمرین ۱۱: نشان یا برچسب علایق

هدفهای اصلی و مفید:

۱- اطلاع و یادگیری درباره علایق هم کلاسیها

۲- ساختن گروهی منسجم

هدفهای زبانی:

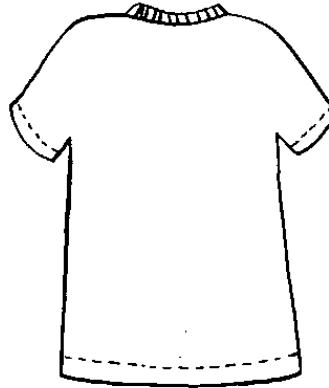
روش کار

۱- زبان آموزان با فردی که زیاد نمی شناسند جفت می شوند.

۲- به آنها راهنمایی گردد که ۴ تا ۵ دقیقه با دوست خود صحبت کنند. در طی این مدت آنها باید سوالهای زیر را از هم پرسند:

- a. A favorite color
- b. A favorite animal
- c. A famous person they admire
- d. A song they like
- e. A favorite food
- f. A favorite proverb or saying

۳- وقتی فرصت آنها تمام می شود از هر زبان آموز خواسته شود یک پیراهن (T-Shirt) برای فردی که با او مصاحبه کرده طراحی کند. زبان آموزان باید فقط بر مهمترین یا جالب ترین خصوصیات فرد مرکز شوند چون تمام جزئیات روی پیراهن جانمی گیرد باید بر نکات مهم و کم نظری دوستشان تأکید نمایند. سپس طرح موردنظر را روی فتوکپی پیراهن با مازیک رنگی پیاده کنند.

روش کار

این تمرین با گروههای مختلف زبان آموزان، معلمان و همچنین مجموعه‌ای از زبان آموزان، معلمان و میهمان داران بخوبی انجام شده است. کلید موفقیت این کار در استفاده از کارت بینکو برای هر تعداد است. (به مثال ارایه شده در جدول ۱ مراجعه شود).

- ۱- کارتهای بینکو به تمام شرکت کنندگان داده شود.
- ۲- به گروهها گفته شود که هدف این بازی آشنا شدن با تمام افراد در مدتی کوتاه و از طریق کامل کردن تمام خانه‌های جدول است.
- ۳- برای تکمیل خانه‌های جدول، باید فردی را پیدا کرد که دارای مشخصات هر خانه بینکو می باشد. مثلاً در یک خانه را گفته می شود که فردی به سه زبان صحبت کند. وقتی چنین فردی پیدا شد از او خواسته شود که آن خانه با اول اسم خود

تمرین ۱۲ : New and Good

هدفهای اصلی و مفید:

۱- شاد کردن گروه

۲- مشارکت مثبت همه افراد در فعالیتها

هدفهای زبانی:

۱- تمرین در توصیف یک واقعه

۲- استفاده از لغات احساسی یا عاطفی

سطح: تمام سطوح

اندازه گروه: گروههای ۳ تا ۵ نفری

Someone who speaks three languages.	A girl with blue eyes.	Someone who has lived in Bangkok.	Someone who likes lollipops.	Someone who likes Eftekhar's voice.
Someone who knows how to dance the salsa.	Someone who likes jazz music.	An American who drives a Japanese car.	Someone with only one brother.	A student whose father is a businessman.
Someone who plays a musical instrument.	An American who plans to be a teacher of small children.	F R E E	A student who has been in the U.S. for more than one year.	A student who has been in the U.S. for less than three months.
Someone who comes from a country that has a lot of oil.	Someone who has studied tae kwon do.	An engineering student.	Someone who has more than two pets at home.	Someone who has an April birthday.
Someone who has studied dance.	Someone who is traveling to another country this summer.	A student who likes to play or watch basketball.	A soccer(football) player.	Someone whose favorite color is blue.

جدول ۱

- ۲- زبان آموزان در کلاس حرکت کرده و جدولهای دیگران را مشاهده نموده ولی با هم هیچ صحبتی نمی کنند.
- ۳- از شرکت کنندگان خواسته شود به فردی که صحبت کردن با او برایش جالب است مراجعه کنند و در دقیقه وقت برای پرسش و پاسخ به آنها داده شود. سپس از آنها خواسته شود که به «فرد جالب» دیگری مراجعه نمایند.
- ۴- جدول زندگی افراد روی تابلو یا دیوار نصب گردد تا زبان آموزان بتوانند بهتر با هم آشنا شوند.

علامت بزنند. قابل ذکر است که اگر گروه شرکت کننده بزرگ باشد، هر کس فقط یک خانه را می تواند علامت بزنند. اگر گروه کمتر از ۲۵ نفر باشد، هر شرکت کننده می تواند بیش از یک خانه را علامت گذاری کند.

۴- به شرکت کنندگان گفته شود که اولین فرد کامل کننده یک کارت باید فریاد بزنند "Binqo".

تمرین ۱۵ : Who Am I ?

هدفهای مهم و مفید :

- ۱- زبان آموزان باید اجازه یابند در محیطی آزاد بسرعت با هم آشنا شوند.

۲- دانستن حقایق مهم درباره یکدیگر

هدفهای زبانی :

- ۱- استفاده از تمام زمانها

۲- تمرین با لغات مربوط به مراحل و واقعی زندگی

سطح : تمام سطوح

وسایل موردنیاز : برگهای کاغذ 27×20 سانت برای نوشتن اسم و مازیک

تمرین ۱۶ : My Hometown

هدفهای مهم و مفید :

- ۱- خارج شدن از سکوت و شروع به صحبت
- ۲- کشف نکات مشابه بین خود و دیگران
- ۳- آشنایی هر چه بیشتر با دیگران

هدفهای زبانی :

- ۱- استفاده از زمان حال ساده
- ۲- استفاده از لغات مربوط به راهنمایی و جهت یابی

روش کار

- ۱- زبان آموزان کاغذ و مازیک را دریافت کرده و ۱۰ دقیقه وقت دارند که جدول زندگی خود را تا این زمان تهیه کنند و در آن اوقات خوش گذشته و همچنین امیدهای خوب آینده را ترسیم نمایند. نمونه ای از آن در جدول ۲ دیده می شود.

1967	1969	1973	1985	1985	1986	1991	199?
Born	Moved to Thailand	Loved my first Year of school	Graduated from high school with scholarship	Took trip to Japan	Came to study in Canada	Hope to become architect	Find a wife and get married

جدول ۲

روش کار

- ۱ - جزوی میهمانی شام برای همه شرکت کنندگان تهیه و طوری تنظیم شود که هر زمان فقط یک صفحه آن قابل خواندن باشد.
- ۲ - از زبان آموزان خواسته شود که در دو ردیف صندلی رویروی هم بنشینند. اگر تعداد آنها فرد است، یکنفر در وسط (سرمیز) قرار گیرد.
- ۳ - جزوی بین همه توزیع و به آنها گفته شود که این فعالیت نوعی مکالمه دونفری است. هر جفت یک موضوع (یک صفحه جزوی) را بمدت دو دقیقه بحث می کنند. سپس جای خود را با فرد دست چپ عوض می نماید و صفحه جدیدی را خوانده و درباره موضوع آن با فرد جدید صحبت می کند. این عمل ادامه می یابد تا هر یک با تمام افراد دیگر صحبت کند. اگر تعداد آنها فرد باشد، شخص که سر میز نشسته وقت را کنترل می کند ولی اگر تعداد زبان آموزان زوج باشد، معلم خود باید وقت رانگهدارد.

- ۴ - به زبان آموزان گفته می شود که به صفحه اول جزو، مراجعه و اولین گفتگو و تبادل نظر را شروع کنند. بعد از پایان وقت مشخص، وقت نگهدار زمان را اعلام و زبان آموزان جای خود را عوض کرده و به صفحه و موضوع بعدی می پردازند.

Dinner Party Booklet

دستورالعمل: با هر شریک تازه به صفحه جدید جزو، مراجعه و مطالب را با هم در میان بگذارید. هیچ صفحه ای را جانیندازید و به صفحات بعدی مراجعه نکنید.

Page 1: One of my favorite times of the year is...

Page 2: One of my best memories of childhood is...

Page 3: A place I would like to visit is...

Page 4: I am really looking forward to the time when I...

Page 5: What I remember most about my closest childhood friend is...

۳- به کار بردن لغات مربوط به اندازه، محل یا موقعیت و ظاهر افراد.

سطح: ابتدائی تا پیشرفته
اندازه گروه: تمام کلاسی
وسایل مورد نیاز: یک نقشه بزرگ جغرافیا از دنیا، برچسب و سنجاق، ماژیک

روش کار

- ۱ - نقشه جغرافیا در کلاس نصب گردد و از زبان آموزان خواسته شود که برچسب هایی با نام خود، شهر محل زندگی و نام کشورشان تهیه کنند.
- ۲ - همانگونه که برچسب هارا روی نقشه قرار می دهند، هر کدام بطور خلاصه خصوصیات شهر خود را از نظر موقعیت در کشور، اندازه تقریبی، و ویژگیهای جالب، محلهای دیدنی و محل خانه یا آپارتمان مسکونی خود و امثال آنرا توصیف کند.

تنوع کار و فعالیت: از زبان آموزان خواسته شود که نقشه هایی از شهرهای خود برای نشان دادن به دیگران ترسیم و آنها را توصیف کنند.

تمرین ۱۷ : Dinner Party

هدفهای مهم و مفید:

- ۱ - امکان مشارکت و استفاده از تجارت یکدیگر در محیطی آرام و صمیمی
- ۲ - آشنایی بیشتر و احساس تعامل در گروههای تازه

هدفهای زبانی:

- ۱ - ارایه سخنرانی های کوتاه و بدون مقدمه
  - ۲ - استفاده از تمام زمانهای فصل
- سطح: ابتدائی تا پیشرفته
اندازه گروه: تمام کلاس

وسایل مورد نیاز: یک جزوی درباره میهمانی شام برای هر

نفر

6. Virgo, the Virging(August 23-September 23)
7. Libra, the Balance Scales(September 24-October 21)
8. Scorpio, the Scorpion(October 24-November 21)
9. Sagittarius, the Archer(November 22-December 21)
10. Capricorn, the Goat(December 22-January 19)
11. Aquarius, the Water Bearer(January 20-February 18)
12. Pisces, the Fish(February 19-March 20)

روش کار

- ۱- از زبان آموزان بخواهید علامت نشان دهنده تاریخ تولد خود را پیدا کرده و با افراد مشابه یک گروه تشکیل دهند. (اگر تعداد افراد گروه کم است، زبان آموزان ماه های دیگر به آنها پیوسته و گروهی برای مجموعه ای از ماهها مانند فصل و امثال آن (بهار، تابستان، پائیز، زمستان، هوا، آتش، زمین یا آب) بسازند.
- ۲- از اعضای هر گروه خواسته شود اطلاعات خود را در اختیار دیگران قرار دهند و نکات مشترک را پیدا کرده و یک گزارش یک دقیقه ای برای کلاس تهیه کنند.
- ۳- هر گروه نکات مشترک خود را گزارش می دهد.
- ۴- بحث با سؤالهای زیر ادامه می یابد:

What are horoscopes? Do newspapers in your country have horoscopes each day? Do you believe in them? Why are people interested in finding out their "future" or predictions for the day?

تنوع کار و فعالیت: به هر پوستر توصیفی از خصوصیات مشترک افراد به چسبانید. از زبان آموزان خواسته شود از خصوصیات خود را با توصیف تهیه شده مقایسه و درستی آنرا بررسی کنند.

تمرین ۱۹ : تعویض برچسب ها

هدفهای اصلی و مفید:

- ۱- ایجاد جوایز فضایی مناسب برای تعامل گروهی
- ۲- لذت بردن از آشنایی ها

هدفهای زبانی :

- ۱- استفاده از ضمایر اول و سوم شخص با زمان حال ساده افعال

- Page 6: I came to this school because...
- Page 7: Three things I think I am really good at are...
- Page 8: One thing about me that I would like to change is...
- Page 9: Pick a topic from the last three pages and ask your partner to tell you his or her answer to it.
- Page 10: What I miss most about my country is...
- Page 11: What I like most about this country is...
- Page 12: My favorite food is... because...
- Page 13: When I am ten years older, I would like to be...
- Page 14: When I find time to be alone, I like to...
- Page 15: My favorite TV program is...
- Page 16: One of the hardest times in my life was...
- Page 17: One of the most interesting times in my life was...
- Page 18: A person I really admire is...

تمرین ۱۸ : Birth Signs

هدفهای مهم و مفید:

- ۱- گسترش احساس دوستی
- ۲- کشف علاقی و خصوصیات مشابه بین هم کلاسیها

هدفهای زبانی :

- ۱- تمرین پرسش و پاسخ
- ۲- استفاده از لغات مشابه و متفاوت
- ۳- استفاده از زمان حال ساده

سطح: تمام سطوح

اندازه گروه: تمام گروه

وسایل موردنیاز: پوستر یا علامت برای تاریخ تولد هر گروه، مانند آنچه در زیر آمده است:

1. Aries, the Ram(March 21-April 19)
2. Taurus, the Bull(April 20-May 20)
3. Gemini, the Twins(May 21-June 20)
4. Cancer, the Crab(June 21-July 22)
5. Leo, the Lion(July 23-August 22)

۲- تمرین زمان حال ساده و حال کامل
سطح: تمام سطوح
اندازه گروه: تمام کلاس

و سیله خاصی لازم نیست و روش کار عبارت است از:
۱- زبان آموزان بصورت دایره می نشینند. هدف این تمرین آشنایی بیشتر با یکدیگر و تمرین پاسخگویی به سؤالهای شخصی است. به آنها گفته می شود که سؤالی را خواهند خواند. اگر بتوانند به آن جواب «بله» بدهنند، در وسط دایره می ایستند و جزئیات مربوط به آن سؤال را بیان می کنند. مثلاً معلم می پرسد:

Who has more than three children in their family?

دو زبان آموز در وسط دایره می ایستند. یکی می گوید:

My family has six children. The youngest is three months and the oldest is 16. Four are boys and two are girls.

دیگری می گوید:

I have four children in my family. I'm the oldest and we're all girls.

۲- بعضی از سؤالهای پیشنهادی عبارتند از:

- a. Who has traveled to the United States before?
- b. Who wants to study engineering after finishing English?
- c. Who speaks three or more languages?
- d. Who has one or more brothers?
- e. Who has more than two sisters?
- f. Who has traveled to more than two countries?
- g. Who lives in a capital city?
- h. Who knows how to play a musical instrument?
- i. Who has studied in a university?
- j. Who likes to play basketball?
- k. Who likes to draw or paint?
- l. Who has played on a soccer team?
- m. Who likes jazz music?
- n. Who plans to study business at college or a university?
- o. Who has been lost in this town?

۳- بعد از پاسخگویی زبان آموزان بجای خود رفته و می نشینند.

۲- استفاده از نقل قول غیرمستقیم
سطح: متوسطه تا پیشرفته
اندازه گروه: تمام کلاسی
برچسب اسم ها که به سینه افراد نصب شود.

روش کار

۱- این فعالیت نوعی تمرین آشنایی و دوست شدن است که زبان آموزان در آن به گفت و شنود می پردازند.

۲- به زبان آموزان برچسب هایی داده می شود تا نام خود را بنویسند و آنها را به سینه خود نصب کنند.

۳- از شرکت کنندگان خواسته شود خود را به فردی از کلاس که نمی شناسند معرفی کنند. سپس بمدت دو دقیقه اقدام به مبادله اطلاعات نمایند.

۴- پایان وقت اعلام گردد و زبان آموزان برچسب ها را با فردی که صحبت داشتند عوض نموده و سپس به دیدن فرد دیگری می روند. هر زبان آموز درباره فردی که برچسب او را دارد صحبت می کند. مثلاً فردی که برچسب جرج را دارد می گوید:

He is from Venezuela. He told me that he has six brothers.

دوست او نیز ممکن است چنین جواب دهد.

Li Hei is from China. She plays the piano and will study music.

۵- دوباره پایان این گفتگو اعلام می شود و باز افراد برچسب هارا مبادله و فرد دیگری برای صحبت پیدا می کنند و درباره شخصی که برچسب او را دارند حرف می زند. این بار فرآیند ادامه می یابد تا اکثر زبان آموزان یا همه آنها فرصت صحبت با دیگران را پیدا کنند.

۶- زبان آموزان برچسب خودشان را پیدا کرده و آنرا بر سینه نصب می کنند.

۷- زبان آموزان فعالیت های خود را خلاصه کرده و نکات جالبی را که درباره هم کلاسیهای خود یافته اند با دیگران در میان می گذارند.

تمرین ۲۰ : Inner Circle

هدفهای اصلی و مفید:

- ۱- آشنایی هر چه بیشتر با هم کلاسیها
- ۲- اطلاع از واقعی مشترک در زندگی زبان آموزان

هدفهای زبانی:

- ۱- ارایه اطلاعات دقیق در پاسخ به سؤالها

محدودیت‌های هم‌آیی واژگانی و اهمیت آن در : TEFL

رویکردهای مقابله‌ای

نویسنده: جنز باهنر

ترجمه و نگارش: توحید صیامی، عضو هیئت علمی
دانشگاه محقق اردبیلی

اساسی در حیطه TEFL در طی دهه گذشته تغییر نگرش مثبت و بهنگام صاحب‌نظران این رشته و توجه اساسی آنها به آموزش واژگان زبان بوده است. با وجود این، موضوعی که در این میان به عنوان یکی از جنبه‌های اساسی در یادگیری واژگان زبان انگلیسی توجه بیش از پیش را طلب می‌کند مسئله ترکیب پذیری^۱ کلمه‌های زبان است. توجه به ویژگی‌های هم‌آیی واژگان و محدودیت‌های حاکم بر آن می‌تواند داشت آموزان TEFL را در کسب توانش زبانی در سطح یک گویشور زبان^۲ پاری دهد.

متاسفانه دانش آموز TEFL در انتخاب درست الگوهای هم‌آیی متداول با مشکلات جدی مواجه هستند و اغلب معلمان زبان انگلیسی (به ویژه معلمانی که انگلیسی زبان مادری آنان است) متوجه اشتباهات داشت آموزان در انتخاب الگوهای هم‌آیی دوکلمه‌ای (یا بیشتر) هستند. مثالهای زیر نمونه‌هایی از ترکیبات نادرست است که در گفتار و نوشтар داشت آموزان TEFL مشاهده شده است:

a * feeble tea   * safe mind

b * give vote,   * laugh broadly   * arrive to aim

در سالهای اخیر، صاحب‌نظران TEFL ضرورت توجه به محدودیت‌های هم‌آیی^۳ واژه‌های را در آموزش واژگان زبان انگلیسی به داشت آموزان در محیط‌های آموزشی EFL مورد تأکید قرار داده اند. یکی از مشکلات اساسی در آموزش واژگان تعداد بسیار زیاد (بیش صدها هزار) هم‌آیی واژگانی^۴ است. پژوهش‌های انجام شده نشان داده است که با استفاده از رویکردی مقابله‌ای^۵ در مطالعه ویژگی‌های هم‌آیی واژه‌ها و محدودیت‌های حاکم بر آن می‌توان فرایندیادگیری واژگان زبان انگلیسی را در کلاس‌های TEFL تسهیل کرد. در این مقاله نگارنده کوشیده است ضمن روشن ساختن مفهوم «هم‌آیی واژگانی» نشان بدهد که بررسی مقابله‌ای الگوهای هم‌آیی واژگانی در زبانهای مختلف می‌تواند راهگشای مشکلات موجود در آموزش واژگان زبان انگلیسی به داشت آموزان TEFL باشد.

جهنمه فراموش شده در آموزش واژگان:

در طول دو دهه ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰، آموزش دستور زبان جایگاه اصلی را در برنامه درسی زبان انگلیسی مدارس به خود اختصاص داد. از این رو، می‌توان گفت که یکی از تحولات

اَسْمَاءُ الْكَوَافِرِ (blizzards rage) فعل + اسم
 اَسْمَاءُ الْمَلِئَةِ (a pride of lions) اسم + اسم
 اَسْمَاءُ الْمُهَاجِرِ (deeply absorbed) صفت + قيد
 اَسْمَاءُ الْمُحْمَدِ (appreciate sincerely) قيد + فعل
 در سطوری که در پی می آید از بحث الگوهای هم آیی دستوری صرف نظر کرده و الگوهای هم آیی واژگانی را مورد بحث قرار می دهیم.

الگوهای هم آیی، اصطلاحات و واژه‌های ترکیب‌های آزاد

تمایز میان الگوهای هم آیی، اصطلاحات^{۱۱} و ترکیب‌های آزاد^{۱۲} می‌تواند در فهم بهتر هم آیی واژگانی مفید باشد. «بنسون، بنسون وایلسون» برای تعین ویژگی‌های تمایزدهنده این سه مقوله از ترکیباتی استفاده کرده‌اند که در آن اسم murder به کار رفته است. به نظر آنان ترکیب‌های آزاد غیر منسجم ترین نوع ترکیب‌های واژگانی هستند. به عنوان مثال اسم murder در زبان انگلیسی می‌تواند با بسیاری از افعال بکار برود:

(to analyse, condemn, discuss, boast of ... a murder)
 اصطلاحات عبارتهاي نسبتاً ثبت شده‌اي هستند که معنى آنها را نمى‌توان از مجموع معاني عناصر واژگانی تشکيل دهنده آنها استنباط کرد. به عنوان مثال، معنى اصطلاح تشکيل دهنده آنها استنباط کرد. به عنوان مثال، معنى اصطلاح to scream blue murder را نمى‌توان از معنى کلمه‌های به کار رفته در آن حدس زد. معنى اين اصطلاح در زبان انگلیسي to complain loudly است. در کنار ترکیب‌های آزاد و اصطلاحات، الگوهای هم آیی جا افتاده نظير وجود دارد. ویژگی اصلی الگوهای هم آیی واژگانی اين است که معنى آنها، برعکس اصطلاحات که ترکيبي از معنى عناصر واژگانی به کار رفته در آن است، بسیار متداول هستند و از نظر شمّ زبانی زود به ذهن خطور می‌کنند و از نظر روانی (بر عکس ترکیب‌های آزاد) واضح ترند. با این وجود، گاهی موارد بینابین میان ترکیب‌های آزاد و الگوهای هم آیی و اصطلاحات بچشم می‌خورد.

در سالهای اخیر، اهمیت توجه به الگوهای هم آیی در حیطه فرهنگ نویسی^{۱۳} مورد تأکید قرار گرفته است. فرهنگ نویسان این پرسش را مطرح کرده‌اند که آیا لازم است الگوهای هم آیی

* design a question
 c * commit treachery, * hold a burial
 * find health
 d * climb a horse. * healthy advice

این نوع اشتباهات نشانگر ضعف توانش دانش آموزان EFL در کاربرد صحیح الگوهای هم آیی در زبان انگلیسی است. «کروزا دویکز - استروزینسکا» (۱۹۸۰: ۱۱۵) تأثیر این گونه خطاهای واژگانی را بشرح زیر توصیف کرده است: «تردیدی نیست که کاربرد نادرست الگوهای هم آیی واژگانی به گفتار و نوشتن دانش آموزان رنگ و بوی خارجی می‌دهد. اشتباهاتی از این دست آمیخته با تلفظ نادرست از نشانه‌های بارز «لهجه داشتن» در زبان است.»^{۱۴}

منظور از الگوی هم آیی چیست؟
 هم آیی اصطلاحی است که در مفاهیم مختلفی به کاربرده می‌شود؛ با این وجود، در نوشتن حاضر حالت پرداختن به همه آنها نیست و ما فقط به ارائه تعریف هم آیی از دیدگاه «بنسون، بنسون وایلسون»^{۱۵} بسته می‌کنیم: «در زبان انگلیسی، همانند زبانهای دیگر، عبارتها و ساختارهایی کلیشه‌ای غیر اصطلاحی وجود دارد. این گروه از کلمات ترکیبات متداول، ترکیبات ثبت شده یا الگوهای هم آیی نامیده می‌شوند. الگوهای هم آیی به دو دسته اصلی هم آیی دستوری^{۱۶} و هم آیی واژگانی^{۱۷} تقسیم می‌شوند.»^{۱۸}

نمونه‌هایی از الگوهای هم آیی دستوری عبارتند از:
 account for, advantage over, adjacent to, by accident, to be afraid that ...

الگوهای هم آیی دستوری معمولاً از اسم، یک صفت و یا یک قید به علاوه یک حرف اضافه یا ساختار دستوری چون یک مصدر یا جمله واره تشکیل می‌یابند. الگوهای هم آیی واژگانی نیز شامل ترکیب‌های مختلف اسم، صفت، فعل و قید می‌باشند. «بنسون، بنسون وایلسون» الگوهای ساختاری زیر را برای هم آیی واژگانی در زبان انگلیسی مشخص کرده‌اند:
 (inflcit a wound, withdraw an offer) اسم + فعل (a crushing defeat, a heavy loss) اسم + صفت

که اگر معلمان بخواهند دانش آموزان را در کسب دانش زبانی در سطح یک دانش زبانی یک گویشور یاری دهند، لازم است که به یادگیری اثر بخش الگوهای هم آئی توجه ویژه‌ای مبذول دارند.

«باہنس» و «الداؤ»^{۱۸} نیز در مطالعه خود (۱۹۹۰) بر ضرورت تدریس الگوهای هم آئی تأکید کرده‌اند. آنان در یک آزمون شامل ترجمه متون و پرکردن جاهای خالی که از ۵۸ نفر از دانش آموزان در سطح پیشرفته بعمل آورده‌اند به این ترتیجه رسیدند که پیشرفت دانش آموزان در یادگیری الگوهای هم آئی در مقایسه با یادگیری کلمه‌های معمولی زبان کنتر بوده است.

با این وجود، «رونالد مکین»^{۱۹} در مورد تدریس مستقیم الگوهای هم آئی نظر متفاوتی دارد. او در مقاله‌ای مسائل و مشکلات تدریس الگوهای هم آئی را برشمرده و اظهار میدارد که به دلیل تعداد بسیار زیاد الگوهای همایشی نمی‌توان آمیدوار بود که دانش آموزان *EFL* بتواند همه آثارا را بگیرند. «مکین» بر این باور است که یادگیری الگوهای هم آئی مستلزم سالها آموزش و مطالعه بیگیر و دقیق است. اگرچه نظر «مکین» درباره تعداد بسیار زیاد الگوهای هم آئی که دانش آموزان باید *EFL* در سطح پیشرفته یاد بگیرند صحیح است، اما بنظر می‌رسد که او این جنبه اساسی مسئله را نادیده گرفته است که دانش آموزان مجبور نیستند همه دهها هزار الگوی هم آئی را حفظ کنند.

یادگیری کدام الگوهای هم آئی و اژگانی ضرورت دارد؟

وجود تعداد بسیار زیاد الگوهای هم آئی در فرهنگ‌های لغت مؤید نظر «مکین» است. بنابراین با توجه به تعداد فراوان الگوهای هم آئی این پرسش مطرح می‌شود که آیا روشنی برای کاستن از بار سنگین یادگیری و تدریس این همه الگوهای هم آئی وجود دارد؟ آیا دانش آموزان واقعاً مجبورند همه آثارا را حفظ کنند؟ برخی از پژوهشگران *TEFL* از جمله «ماتورن» روش مطالعه مقابله‌ای الگوهای همایشی را برای تسهیل فرآیند یادگیری این الگوها پیشنهاد کرده‌اند. «مارتون» بر این باور است که مشکل اساسی در تدریس الگوهای هم آئی و اژگانی در مورد الگوهایی است که در زبان مادری دانش آموزان معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه برای آنها وجود ندارد.^{۲۰}

واژگانی را به عنوان مدخل واژگانی در فرهنگ‌های لغت بگنجانند. اگر جواب این پرسش مثبت باشد چه تعداد از این الگوها وجود دارد. اهمیت الگوهای هم آئی و اژگانی ذکر این نکته کافی است که در حیطه آموزش زبان خارجی (*TEFL*) علاوه بر تهیه فرهنگ‌های جامع، پژوهشگران *EFL* پرسش‌های اساسی نیز را مطرح ساخته‌اند.

۱- آیا الگوهای هم آئی و اژگانی در کلاس‌های *EFL* باید مورد توجه خاص باشند؟ آیا تدریس این الگوها ضروری است و یا اینکه به مرور زمان همراه با کلمه‌های معمولی آموخته می‌شوند؟

۲- پس از تصمیم گیری در مورد اهمیت تدریس الگوهای هم آئی و اژگانی، مسأله بعدی انتخاب الگوهایی است که باید تدریس شود. آیا ملاکهایی برای انتخاب وجود دارد؟

۳- پس از تصمیم گیری در مورد الگوهایی که باید تدریس شوند، پرسش بعدی درباره مسائل روش شناختی^{۱۵} است. الگوهای هم آئی و اژگانی را چگونه باید تدریس کرد؟

چه نوع تمرین‌هایی بیشترین اثر بخشی را دارند؟ در نوشتار حاضر به بحث پیرامون پرسش دوم می‌پردازیم، اما قبل از پرداختن به مسئله انتخاب الگوهای هم آئی برای تدریس، ذکر نکاتی در مورد ضرورت تدریس الگوهای هم آئی خالی از فایده نخواهد بود.

آیا تدریس الگوهای هم آئی ضروری است؟

یکی از پژوهشگران *TEFL* که بر ضرورت تدریس الگوهای هم آئی تأکید می‌ورزد «جوانا چانل»^{۱۶} است. او و سه تن از همکارانش برای دانش آموزان *EFL* دو کتاب تمرین در سطح پیشرفته تدوین کرده‌اند. «چانل» و همکارانش در این کتاب تأکید کرده‌اند که از طریق ویژگی‌های هم آئی و اژه‌ها می‌توان کلمه‌های تقریباً مترادف را از هم تمیز داد.

اهمیت آموزش الگوهای هم آئی توسط پژوهشگران *TEFL* لهستانی نیز مورد توجه قرار گرفته است. «مارتون»^{۱۷} دریافته است که قرار گرفتن در معرض زبان هدف (انگلیسی) به تنهایی برای یادگیری الگوهای هم آئی کافی نیست. او بر این باور است

verb+noun که در جدول شماره ۲ ارائه شده است، به علت عدم وجود معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه برای آنها در زبان مادریشان، با مشکل مواجه خواهند شد.

بنابراین، الگوهای هم‌آئی و ازگانی ارائه شده در جدول شماره ۲ که در زبانهای فارسی و آلمانی برای آنها معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه وجود ندارد، به هنگام تدریس زبان انگلیسی به دانش‌آموزان فارسی زبان و آلمانی زبان مستلزم توجه بیشتری است، در حالیکه الگوهای هم‌آئی و ازگانی ارائه شده در جدول شماره ۱ نیازی به تدریس مستقیم و حفظ کردن ندارد.

نقش زبان مادری دانش‌آموزان در یادگیری الگوهای هم‌آئی و ازگانی

برخورداری از منابع آموزشی غنی چون کتابها و مجموعه‌های تمرین البته می‌تواند در آموزش الگوهای هم‌آئی و ازگانی زبان انگلیسی به دانش‌آموزان EFL مفید واقع شود. در سالهای اخیر صاحب‌نظر ان TEFL بیش از پیش به اهمیت الگوهای هم‌آئی و ازگانی در یادگیری زبان انگلیسی پر برده‌اند. بنابراین، بنتظر می‌رسد که در آینده‌ای نه چندان دور شاهد چاپ و تدوین مطالب آموزشی فراوانی در زمینه آموزش الگوهای هم‌آئی و ازگانی در سطوح مختلف مهارت زبانی خواهیم بود.

اماً نکته قابل ذکر این است که نویسنده‌گان مطالب آموزشی باید به این مسئله توجه داشته باشند که مطالب آموزشی گنجانده شده در متون آموزشی باید با توجه به زبان مادری آنان تنظیم و ارائه شود و تهیه منابع آموزشی یکسان برای دانش‌آموزان EFL که زبان مادری آنها متفاوت است، عملکرد اشتباхи خواهد بود. ملاکهای انتخاب مطالب آموزشی برای تدریس الگوهای هم‌آئی و ازگانی و اصطلاحات متفاوت است. در تهیه کتاب‌های آموزشی برای تدریس اصطلاحات معمولاً از ملاک بسامد کاربرد و مفید بودن استفاده می‌شود و بر این اساس، از میان ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ اصطلاح موجود در زبان انگلیسی مجموعه‌ای حاوی ۲۰۰ تا ۸۰۰ اصطلاح مفید و متداول برگزیده شده و در همه کلاس‌های آموزش زبان، بدون توجه به زبان مادری دانش‌آموزان مورد استفاده قرار می‌گیرد. صاحب‌نظران TEFL معتقدند که حتی اصطلاحاتی را که برای آنها در زبان

اجازه بدهید روش مطالعه مقابله‌ای الگوهای هم‌آئی را با ارائه مثالهایی از زبانهای آلمانی، انگلیسی و فارسی بیشتر توضیح بدهیم. چنانچه به الگوی پیشنهادی «بسنون، بنسون وایلسون» یعنی الگوی هم‌آئی verb+noun در انگلیسی توجه کنیم، مشاهده می‌کنیم که در زبانهای آلمانی و فارسی برای این الگوی هم‌آئی معادل کلمه به کلمه اسم + فعل وجود دارد. (به جدول شماره ۱ مراجعه کنید)

معادل آلمانی	معادل فارسی	هم‌آئی و ازگان انگلیسی
Gesetz + brechen	شکستن + قانون	break + law
Interesse + zeigen	نشان دادن + ملاقه	show + interest
lösung + finden	یافتن + راه حل	find + solution
schlub + ziehen	جستن + پناه	seek + shelter
Thema + wechseln	موضوع + عوض کردن	change + subject
versprechen + brechen	عهد + شکستن	break + promise
zweifel + beseitigen	شبیه + رفع	remove + doubt

جدول شماره ۱: الگوی هم‌آئی و ازگانی با ساختار verb + noun انگلیسی که در زبانهای فارسی و آلمانی برای آنها معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه وجود ندارد.

انتظار می‌رود که دانش‌آموزان فارسی زبان و آلمانی زبان در کاربرد صحیح الگوهای هم‌آئی و ازگانی ارائه شده در جدول شماره ۱ مشکلی نداشته باشند، زیرا به راحتی می‌توانند این الگوهای هم‌آئی را کلمه به کلمه به فارسی یا آلمانی ترجمه کنند. با وجود این، دانش‌آموزان فارسی زبان و آلمانی زبان به هنگام یادگیری و کاربرد الگوهای هم‌آئی و ازگانی با ساختار

ترجمه کلمه به کلمه	معادل آلمانی	معادل فارسی	هم‌آئی انگلیسی
put + stellen	füllen + stellen	گذاشتن + هم	lay + trap
familie + gründen	familie + gründen	نشانیل + سازند	start + family
feuer + legen	feuer + legen	نذر + زدن	set + fire
gold + übereben	gold + übereben	پول + برخاندن	withdraw + money
kompliment + machen	kompliment + machen	تکفیر + فرمودن	pay + compliment
nachricht + (über) brigen	nachricht + (über) brigen	پام + ازیند	deliver + message
make + complement	make + complement	دستور + فرمودن	pick + mushrooms
pilze + sammeln	pilze + sammeln	گنجاندن + گرداندن	dig + mushroom
tisch + decken	tisch + decken	جزیره + پوشیدن	lay + table
wahrheit + sagen	wahrheit + sagen	گفتن + سخنرانی	tell + truth

جدول شماره ۲: الگوهای هم‌آئی و ازگانی با ساختار verb + noun که برای آنها معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه در فارسی و آلمانی وجود ندارد.

addled egg (تخم مرغ فاسد بجای corrupt egg)
 rancid butter (* کرده فاسد بجای corrupt butter)
 decayed tooth (* دندان فاسد بجای corrupt tooth)
 محدودیت‌های هم‌آئی حاکم بر زبان انگلیسی امکان هم‌آئی tooth butter و egg را با اسم‌های چون صفتی چون corrupt ممکن نمی‌سازد. این صفت در زبان انگلیسی می‌تواند با اسمی چون ruler هم‌آئی داشته باشد. اما چنین محدودیتی در زبان فارسی برای صفت «فاسد» وجود ندارد و این صفت می‌تواند با اسم‌های زیادی هم‌آئی داشته باشد. بنابراین اشتباه در تعیین این گونه ساختارها از زبان مادری به زبان خارجی موجب بروز خطأ در گفتار و نوشтар دانش آموزان EFL می‌شود.
 البته گاهی عکس این مورد نیز مشاهده می‌شود. بدین معنی صفتی که در زبان انگلیسی می‌تواند با اسم‌های بسیار زیادی هم‌آئی داشته باشد. در زبان فارسی بر اساس محدودیت‌های هم‌آئی حاکم بر این زبان، ثقاند با اسم‌های مختلف همنشین شود. به مثال زیر توجه کنید:

old book	* کتاب پیر	بعجای
old building	* ساختمان پیر	بعجای
old coin	* سکه پیر	بعجای
old man	* مرد پیر	بعجای
old tree	* درخت پیر	بعجای
old friend	* دوست پیر	بعجای

چنانچه در مثال بالا دیده می‌شود کلمه «old» به عنوان یک صفت در زبان انگلیسی می‌تواند با اسم‌های بسیار زیادی هم‌آئی داشته باشد، در حالیکه معادل این کلمه یعنی «پیر» در زبان فارسی تنها می‌تواند با کلمه «مرد» و برخی کلمه‌های دیگر همانی داشته باشد، اما چنانچه در مثالهای بالا نیز مشاهده می‌شود، این صفت در زبان فارسی نمی‌تواند با کلمه‌هایی چون «کتاب» «بنا» «سکه» «درخت» و «دوست» همانی داشته باشد. بنابراین، چنانچه دانش آموزان EFL که زبان مادریشان فارسی است، بر اساس اصل قابلیت انتقال الگوهای هم‌آئی عمل کنند و صفتی چون «پیر» را بدون توجه به محدودیت‌های هم‌آئی حاکم بر زبان فارسی بطور آزادانه با کلمه‌های دیگر بکار

مادری دانش آموزان معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه وجود دارد باید تدریس کرد. کلیرمن (۱۹۸۷) در این باره اظهار داشته که «دانش آموزان معمولاً با این فرض با اصطلاحات برخورد می‌کنند که اصطلاحات فرهنگ وابسته بوده و از یک زبان به زبان دیگر انتقال پذیر نیستند. بنابراین تدریس همه اصطلاحات، علیرغم وجود مطالب ترجمه‌ای کلمه به کلمه ضروری بنظر می‌رسد.»^{۱۱}

با وجود این، چنین بنظر می‌رسد که، برخلاف یادگیری اصطلاحات، دانش آموزان هنگام یادگیری هم‌آئی واژگانی بر اساس فرض انتقال پذیری الگوهای هم‌آئی از زبان خارجی (انگلیسی) به زبان مادری خود عمل می‌کنند. به کلامی دیگر، دانش آموزان انتظار دارند که برای همه الگوهای هم‌آئی واژگانی زبان انگلیسی معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه در زبان فارسی (یا هر زمان دیگر) وجود داشته باشد. اگر این گفته درست باشد اشتباهات زیر را می‌توان از دانش آموزان EFL انتظار داشت:

(اداره کردن مغازه (فارسی))

run a shop
بعجای

* drive a shop kierowac sklepem
(توجه کردن به فارسی)

b.* do attention to
بعجای

pay attention to
بعجای

* make attention at farie attention a
(توجه کردن به فرانسه)

c.* extract money
پول در آوردن (فارسی)

make money
بعجای

. * win money ney
بلغاری ( )

(پایان دادن به کشمکش فارسی)

resolve a conflict
بعجای

* finish a conflict einen konflikt beenden
(آلمانی)

اشتباهات دانش آموزان در انتخاب الگوی هم‌آئی واژگانی تصحیح تنها به الگوی هم‌آئی با ساختار اسم + فعل انگلیسی محدود نمی‌شود. از جمله الگوهای هم‌آئی پر کاربرد الگوی هم‌آئی با ساختار اسم + صفت است. با توجه به متفاوت بودن محدودیت‌های حاکم بر الگوهای هم‌آئی در زبانهای مختلف (واز جمله زبانهای فارسی و انگلیسی) مشاهده اشتباهاتی چون نمونه‌های زیر نیز بدور از انتظار نمی‌باشد:

بیرند، مشاهده اشتباهاتی از نوع اشتباهات بالا دور از انتظار زیرنویس‌ها نیست.

1. collocational restrictions
2. collocations
3. contrastive approach
4. combinability
5. native- like competence
6. korosadowicz- stružn'ska, M.1980. 'word collections in FL vocabulary Instruction'. *studia Anglica poshaniensia* 12:109-20.
7. Benson, Benson and Ilson
8. grammatical collocations
9. Lexical collocations
10. opcit, 1986. *Lexicographic Description of English*. Amsterdam/ Philadelpia: Benjamins.
- 11- idioms
12. Free Combinations
13. Lexicography
14. Lexical entry.
15. methodological
16. Joanna Channel
17. Marton, W. 1977. 'Foreign vocabulary learning as problem No.1 of language teaching at the advanced level'. *Language studies Bulletin* 2:33-57.
18. Bahns, J.,& M. Eldaw. 1990. 'Should we teach EFL students collocations?' paper given at 9th world congress of Applied Linguistics, Thessaloniki.
19. Mackin, R. 1978. 'On collocations: "words shall be known by the company they keep", in strevens (ed.) 1978.
20. Marton, W. (1977:40-1)
21. Kellerman, E.1978. "Giving Learners a break: native language intuitions as a source of predictions about transferability'. *Working papers on Bilingualism* 15:59-92

بنابراین، تمیز الگوهای هم آئی و اژگانی که دانش آموزان به دلیل وجود معادل کلمه به کلمه در زبان مادریشان قبل آنها را می دانند از الگوهای هم آئی که برای آنها معادل کلمه به کلمه در زبان مادری دانش آموزان وجود ندارد، ضروری به نظر می رسد. بدین ترتیب می توان از میزان مطالبی که باید در کتابهای آموزشی گنجانده شود، به میزان قابل ملاحظه ای کاست.

نتیجه گیری

معلمان زبان انگلیسی (EFL) برای آموزش اثربخش و اژگان انگلیسی به دانش آموزان باید به شباهت‌ها و تفاوت‌های الگوهای هم آئی و اژگانی زبان انگلیسی و زبان مادری دانش آموزان توجه نمایند. چنانچه در سطور بالا اشاره شد الگوهای هم آئی و اژگانی که در زبان مادری دانش آموزان برای آنها ترجمه‌ای کلمه به کلمه وجود دارد، نیازی به آموزش مستقیم و حفظ کردن ندارند و دانش آموزان با همتین سازی معادل و اژگانی عناصر تشکیل دهنده هم آئی و اژگانی می توانند به الگوی صحیح دست یابند. اما در مورد الگوهای هم آئی که برای آنها معادل ترجمه‌ای کلمه به کلمه در زبان مادری دانش آموزان وجود ندارد، توجه و دقت نظر کافی و آموزش مستقیم و تمرین زیاد ضروری است. پژوهش‌های انجام شده نشان می دهد که مطالعه مقابله‌ای الگوهای هم آئی می تواند در آموزش و اژگان زبان انگلیسی به دانش آموزان EFL مفید باشد. از طریق مطالعات مقابله‌ای می توان به شباهتهای موجود در دو زبان مبدأ (زبان خارجی) و زبان مقصد (زبان مادری دانش آموزان) پی برد و بر اساس دستاوردهای این گونه مطالعات الگوهای هم آئی را که نیاز به آموزش مستقیم ندارد از متون درسی حذف نمود و بدین ترتیب از بار سنگین آموزش و یادگیری آموزشی الگوهای هم آئی کاست.

voit proposer des listes pour choisir le personnage principal ses caractéristiques, les lieux, les problèmes à surmonter... Pour chaque mot inconnu de la liste, il existe une option aide. Il est possible d'imprimer le conte ainsi obtenu et de le faire amplifier par les apprenants.

Dans leurs commentaires, les étudiants apprécient surtout l'enrichissement de leur vocabulaire. Ils trouvent plus intéressant, plus amusant, plus facile et plus motivant d'écrire une rédaction de cette façon. Ils se sentent plus à l'aise, sachant qu'ils feront moins de fautes. Certains déplorent les limites imposées à leur inventivité, mais, comme nous l'avons déjà mentionné, il est possible d'utiliser ce conte comme point de départ pour fabriquer un texte plus complexe et plus libre d'expression.

Conclusion

Nous avons essayé de signaler quelques rôles possibles de l'ordinateur en classe de langue. Comme nous l'avons dit au début, il y a encore des questions à se poser, mais on ne peut pas négliger les résultats et les expériences des enseignants qui ont jugé les atouts de l'informatique dignes de leur attention. De plus, les apprenants sont en général très favorables à l'introduction de l'informatique en classe de langue et, même si les contributions exactes à leur niveau de connaissances sont difficiles à mesurer, il n'y a pas de doute que la motivation, elle, en bénéficie. Ce qui est plus important

encore, l'attitude des apprenants change. Ils se voient plus actifs et autonomes, voire responsables et par conséquent plus prêts à affronter les défis de l'avenir.

Bibliographie

- BERTAGNA, Chantal, "Approches, un hypertexte de lettres-Des exemples d'utilisation en collège", in *Bulletin de l'Association Enseignement public et informatique*, n° 82, juin 1996, 109-116.
- DEMAIZIERE, Françoise, *Enseignement assisté par ordinateur*, Paris, Ophrys, 1986.
- DUBOIS, Claudine, "Baudelaire et l'informatique", in *Bulletin de l'Association Enseignement public et informatique*, n° 79, septembre 1995, pp. 131-142.
- DUBOIS, Claudine, "Apport de l'informatique à l'enseignement littéraire en vue des nouvelles épreuves du baccalauréat", in *Bulletin de l'Association Enseignement public et Informatique*, n° 80, décembre 1995, pp. 73-79.
- MALANDAIN, Jean Louis- "Synthèse sur les apports de l'informatique dans les disciplines littéraires", *Bulletin de l'Association Enseignement public et Informatique*, n° 65, mars 1992, pp. 149-154.
- MULLER, Pierre (sous la direction de), *Informatique et étude de textes*, Coll. Rapports de recherches, n° 9, INRP, 1989.
- PAPP, Tibor, "Compte rendu d'une expérience de générateur automatique de poésies", *Bulletin de l'Association Enseignement public et Informatique*, n° 79, septembre 1995, pp. 229-234.
- Informatique et orthographe, Rencontres pédagogiques, n° 2, INRP, 1985.

Mort des amants réalisée par le professeur est projetée à la classe grâce à la tablette de rétroprojection et sert de point d'appui au cours. Lors des séances de modules suivantes, les élèves consultent l'hypertexte librement (pour compléter les notes prises au cours, pour explorer d'autres aspects du texte, etc.). Très vite les élèves sont capables de réaliser eux-mêmes, sur un autre poème de leur choix, un hypertexte que les autres peuvent consulter (et compléter, ou modifier).

"Les relations à l'œuvre littéraire sont profondément modifiées par une telle démarche qui en rend possible une exploration personnelle dont l'élève est le véritable instigateur. Il construit son savoir lui-même, à son propre rythme, au lieu de le recevoir d'autrui" (Dubois a).

Donc, on peut parler d'une vraie contribution de l'ordinateur en tant que média, puisqu'il ouvre des possibilités qui n'existent pas dans une classe de langue sans informatique.

Ajoutons un autre commentaire sur l'ordinateur en classe de langue (Dubois b): "Les élèves apprécient l'utilisation de la machine qui leur permet de travailler à leur rythme et la disponibilité qu'elle entraîne chez l'enseignant, qui, déchargé de certains aspects de son cours, est plus ouvert au dialogue. L'élément essentiel de la réussite de ces démarches est la créativité des élèves: loin d'en faire des consommateurs passifs de con-

naissances et de savoir-faire qui leur seraient dispensés par la machine au lieu des enseignants, l'utilisation de l'informatique dans l'enseignement littéraire doit viser à faire d'eux des lecteurs curieux, méthodiques et autonomes en stimulant leurs capacités d'analyse et de réflexion sur les textes ainsi que leur maîtrise de l'écrit. [...] l'ordinateur peut favoriser aussi les échanges entre élèves ou entre élèves et professeurs, échanges directs au moment de l'élaboration ou de la présentation d'un travail, échanges indirects par le biais de fiches créées par les élèves ou les enseignants et disponibles en Centre de Ressources ou dans les CDI".

La production de texte

Nous avons déjà vu, à partir des exemples précédents, qu'un entraînement à la compréhension peut donner comme résultat une production qui est d'autant plus riche qu'elle est étayée de nouveaux acquis.

Un des atouts principaux de l'ordinateur dans le domaine de la production est, sans aucun doute, le traitement de texte. D'après Jean-Louis Malandain(1992), c'est un "apport de l'informatique... décisif... dans les enseignements de lettres et langues en général et pour l'enseignement du français en particulier". [...]

Il existe des didacticiels qui offrent une possibilité de guider l'élève dans sa production écrite. Un des exemples est *Conte2* (France Image logiciel, Alain Lambert), où l'élève se

"comprendre" et "analyser" les productions des élèves, tâche qui serait trop compliquée pour l'ordinateur, à moins de simplifier exagérément les réponses-ce qui n'était bien sûr pas l'intention.

"La démarche de recherche personnelle guidée par le logiciel a favorisé un approfondissement des analyses. L'intérêt de la classe n'a pas fléchi et a permis des devoirs de qualité lors de la réécriture de scène" (Bertagna)

Mentionnons aussi une autre expérience où l'on a combiné le travail par petits groupes et le travail collectif (Dubois a). Cette approche de l'œuvre de Baudelaire, sur le cédérom, commence en classe entière, où, grâce à la tablette de rétroprojection, la biographie de Baudelaire est projetée. Collectivement, les élèves sélectionnent les aspects essentiels de sa vie pour établir une fiche biographique; au cours des discussions qui suivent, ils ont l'occasion de mettre au clair les critères de choix et de réfléchir sur le rôle de la biographie dans l'analyse d'une œuvre littéraire. En plus, le cédérom permet quelques comparaisons avec Sainte-Beuve et Proust. Puis, au cours de la séance suivante, les élèves déterminent collectivement des directions de recherche ("la femme", "Baudelaire et la religion", "l'exotisme"...). Ensuite, par petits groupes en enseignement modulaire, à partir de la fiche biographique, les élèves cherchent des poèmes pour illustrer tel ou tel moment de la vie de Baudelaire. Grâce au cédérom qui permet un

accès facile à la documentation, les élèves assument un des rôles du professeur: replacer l'auteur dans son contexte historique et artistique. Pour ne pas risquer de donner trop d'importance à l'auteur, on retourne à l'œuvre avec un logiciel de lexicométrie (*Pistes*). À partir de l'index hiérarchique des *Fleurs du mal*, les élèves prennent conscience de l'importance de certains mots, dirigent leur recherche autour des fréquences élevées et établissent des champs lexicaux.

"Cette recherche est entièrement menée à l'initiative des élèves dont l'esprit d'observation, stimulé par cette nouvelle approche, se révèle bien supérieur à ce que l'on constate généralement lorsqu'on les laisse seuls devant un ou plusieurs textes littéraires" (Dubois a).

À ce stade, les élèves s'organisent en plusieurs groupes, chacun choisissant de travailler sur une des directions de recherche. Chaque groupe sélectionne d'autres termes qui lui semblent proches, complémentaires ou antithétiques.

"L'apport de cette démarche est considérable: les élèves ayant déterminé eux-mêmes les questions qu'ils traitent en se fondant sur des éléments qu'ils jugent objectifs, ayant à leur disposition un corpus de textes en rapport direct avec le sujet, parviennent à une connaissance très précise d'un aspect du recueil et font preuve d'une véritable activité intellectuelle dans leur lecture de l'œuvre" (Dubois a).

Ensuite, en classe entière, une étude de La

l'information tirée de la lecture attentive du texte. Les étudiants soulignent de nouveau l'intérêt de la correction immédiate et la possibilité de travail individuel (davantage de temps pour réfléchir, on n'a pas peur de faire de fautes), mais il y en a aussi qui ne voient aucune différence importante entre le travail avec et sans ordinateur dans ce cas-là. Et même, certains sont conscients des limites de l'ordinateur pour analyser leurs réponses à la question sur ce que la mobilité sociale (rares sont celles qui ont été acceptées, car l'analyse a été bornée à quatre mots-clés).

Comme l'ordinateur est toujours assez limité de ce point de vue, certains auteurs proposent plutôt une autre utilisation de l'ordinateur pour analyser le texte: partir de sa forme, pour en tirer des conclusions sur son contenu. Par exemple, l'élève interroge une base de données (un texte, un poème, un extrait...), l'ordinateur lui fournit des résultats et l'élève les interprète. C'est ce qu'on appelle l'"approche heuristique", qui utilise le mieux la spécificité de l'ordinateur, qui est celle d'effectuer mieux et plus vite que l'homme les traitements formels, quantitatifs et répétitifs. Les élèves apprennent à porter aux mots une attention plus grande, à en déduire des informations. L'activité de classer les données quantitatives importantes fournies par l'ordinateur, indispensable avant d'essayer de les interpréter, a pour but d'habituer les esprits à la rigueur. De même, formuler des hypothèses de recherche et les vérifier conduit vers

l'apprentissage de l'autonomie. L'ordinateur permet à l'élève d'étudier le fonctionnement des mots dans les textes, ce qui appartient au domaine de la lexicologie, étude scientifique du vocabulaire, et d'effectuer des comptages de ces mots, ce qui concerne un sous-ensemble de cette science appelé lexicométrie (Muller). Mentionnons l'étude de *Cahier d'un retour au pays natal* d'Aimé Césaire. La richesse et la complexité du lexique utilisé peuvent déconcerter les élèves.

"Des groupements thématiques opérés autour de termes comme *nègre* (et tous les mots de la même famille), *arbre* (et tous les noms d'arbres), *soleil*, ont conduit à une meilleure perception de l'œuvre d'abord jugée *illisible* par les élèves" (Dubois b).

Ou encore, pourquoi ne pas combiner l'ordinateur et le professeur? Citons ici une expérience faite avec le logiciel *Approches*, une collection d'hypertextes pour la classe de français. Les élèves ont dû prendre connaissance du texte et s'intéresser à certains points, en prenant des notes. Le lendemain de la séance informatique, on leur a présenté un questionnaire sur feuille concernant ces points. Le questionnaire corrigé, les élèves ont eu une autre séance informatique au cours de laquelle ils ont reconstitué une scène en traitement de texte. Comme point final, ils ont dû écrire une rédaction. Donc, l'ordinateur a été utilisé pour l'apprentissage de la recherche documentaire, et le professeur s'est réservé la tâche de

efficace, étant donné que les lecteurs rapides sont généralement ceux qui comprennent le mieux. En plus, aujourd'hui, une grande quantité d'informations nous vient par voie écrite, et le message écrit est le moyen le plus rapide pour s'informer, au moins trois fois plus rapide que le message oral. L'ordinateur, avec son dynamisme de l'image, apporte une dimension tout à fait nouvelle à l'entraînement à la lecture rapide. Prenons l'exemple du didacticiel *Lira* (EPI). Le didacticiel propose des exercices regroupés par séries. Au début d'une séance, il faut choisir la vitesse (de 1 à 6, déterminant la durée de l'affichage de chaque tranche de texte sur l'écran) et la disposition d'affichage (en ligne, en colonne, ou en zigzag). Donc, ici, on exploite au mieux les spécificités de l'image dynamique sur l'ordinateur.

Après une séance dans la salle informatique, nos étudiants ont souligné les avantages suivants: on lit plus vite, c'est amusant et intéressant, c'est impossible sans ordinateur, on se concentre mieux, etc. Par contre, une minorité a jugé qu'on comprend moins bien si on travaille plus vite, que c'est amusant mais pas utile, et que c'est trop fatigant pour les yeux.

La compréhension de texte

Passons maintenant au texte. La compréhension d'un texte guidée par l'ordinateur suppose une analyse de la réponse de l'apprenant assez détaillée. Tandis que l'élève dans une situation pareille peut jouir des bénéfices d'un travail

individuel (c'est lui seul qui doit répondre à toutes les questions concernant la compréhension du texte, la correction est immédiate), d'un autre côté, son expression est limitée par les capacités du logiciel de "comprendre" son énoncé. Même pour une question aussi simple que "quelles sont les couleurs du drapeau britannique?" (Demaizière), il faut bien penser au fait que l'élève peut répondre autre chose que "bleu, blanc, rouge", qui n'est peut-être pas tout à fait erroné (par exemple, "azur" comme synonyme de "bleu") ou qu'il peut énumérer les couleurs demandées, mais en ajouter d'autres (par exemple, "jaune"), qui fait que sa réponse est fausse. N'oublions pas que l'auteur d'un didacticiel doit essayer d'imaginer toutes les réponses possibles des apprenants (qui nous réservent toujours des surprises), parce que, au moment de l'utilisation du didacticiel, non seulement l'auteur ne sera pas là, mais l'enseignant non plus ne fera pas partie de ce processus.

Pour illustrer cet aspect de l'utilisation de l'ordinateur, nous avons consacré une séance au didacticiel *Mobilité sociale* (CIEP-BELC, 1990), caractérisé comme "Incitation à la consultation, aide à la culture". Le texte d'appui traite la question de la mobilité sociale. Avant de consulter le texte, l'utilisateur est invité à formuler une opinion sur ce sujet. Il est ensuite guidé dans sa consultation du texte, avec la possibilité de rectifier sa première opinion et de comparer l'écart entre l'opinion et

leur niveau de difficulté (en comptant les mots, en les listant...) ou à suivre les résultats des élèves pour voir quelles sont leurs difficultés particulières.

Nous avons consacré une séance informatique avec nos étudiants à l'entraînement à l'orthographe à l'aide du didacticiel *Écrire sans faute* (Cedic/Nathan, 1988). Il est conçu comme un ensemble de 16 leçons et de 82 principales difficultés orthographiques. Les auteurs le recommandent comme support d'apprentissage et comme outil d'évaluation et de perfectionnement. Le didacticiel est muni de mode contrôle, moyen d'évaluer la progression de l'apprenat: une notation est obtenue sur l'écran ou sur imprimante (notes sur 20, % de réussite par exercice et par règle). Dans le mode apprentissage, l'apprenant peut demander une aide sous forme de règle explicitée.

Nos étudiants, invités à exprimer leurs impressions, ont surtout apprécié la correction immédiate. De même, ils trouvent que c'est une façon beaucoup plus efficace, plus intéressante et, pourquoi pas, plus amusante de s'entraîner à l'orthographe. Ils apprécient une représentation des règles plus claire (ce qui est dû, entre autres, au dynamisme de l'image) et leur application immédiate. Certains trouvent que de cette façon on mémorise plus vite, mais il y en a, et parfois ce sont les mêmes, qui sont d'avis qu'on oublie plus vite aussi. Mentionnons que quelques-uns préfèrent

l'explication de l'enseignant et voudraient réserver le didacticiel pour l'entraînement.

Les étudiants se sont prononcés ensuite sur l'utilité de ce didacticiel, pour l'apprentissage et pour l'entraînement, en le notant sur une échelle de 1 à 5. Voici les résultats:

Utilité du didacticiel				
Échelle	Apprentissage		Entraînement	
	nbre étudiants	%	nbre étudiants	%
1	0	0%	0	0%
2	2	7%	0	0%
3	3	11%	3	11%
4	9	32%	7	25%
5	14	50%	18	64%

Donc, on peut dire que les étudiants sont en majorité très favorables à l'utilisation de l'ordinateur dans ce domaine et qu'ils soulignent surtout son apport spécifique, c'est-à-dire la correction immédiate et le dynamisme de l'image.

La lecture rapide

Ici, l'écrit est présenté surtout comme suite de mots isolés (non dépourvus de sens, bien sûr, et groupés par thèmes); il ne s'agit donc pas de reconstituer mentalement un texte, mais de vérifier, ou d'améliorer, sa capacité d'attribuer des phonèmes à des graphèmes.

On pourrait dire qu'il est plutôt rare, au moins dans l'apprentissage de FLE, de s'entraîner à la lecture rapide sans ordinateur. Or, lecture rapide signifie aussi lecture plus

L'ordinateur et l'écrit

Nous voudrions maintenant nous concentrer sur un des domaines de l'application de l'ordinateur en classe de langue: celui de l'écrit. Nous considérons la compréhension écrite et la production écrite comme des domaines particulièrement intéressants, puisqu'ils sont à la fois tout à fait "naturels" (l'ordinateur étant essentiellement un outil d'expression écrite) et "exigeants" (la compréhension et la production écrite n'étant pas entièrement analysables et réductibles au langage informatique).

Nous avons essayé d'envisager la compréhension et la production écrite de deux points de vue, l'un soulignant la forme, et l'autre le contenu. Cela donne le tableau suivant:

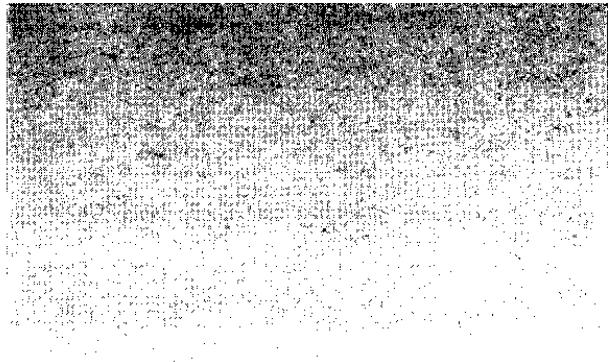
	compréhension écrite	production écrite
Forme	lecture rapide	orthographe
Contenu	compréhension de texte	production de texte

Pour illustrer ces quatre aspects, nous avons organisé des séances dans une salle informatique avec nos étudiants de français de première année (28 au total). Étant donné le contenu de leur programme et les exigences de l'examen de fin d'année, ainsi que la disponibilité d'une salle informatique et des didacticiels appropriés, nous n'avons pu consacrer à l'ordinateur que quatre séances (chacune de 60 minutes environ). Nous avons donc choisi quatre didacticiels: *Lira* pour la lecture rapide, *Écrire sans faute* pour l'orthographe, *Mobilité sociale* pour la compréhension de texte et *Conte* pour

la production. À la fin de la dernière séance, les étudiants ont complété un questionnaire, dont nous nous servirons ici pour illustrer nos propos.

L'orthographe

Commençons par l'écrit du point de vue de sa forme, c'est-à-dire: l'orthographe. L'orthographe française est une pierre d'achoppement pour les étrangers, mais aussi, et j'oserai dire davantage, pour les locuteurs natifs. À ce sujet, sont proposés divers cheminements vers le but, mais nous trouvons qu'il serait possible de les réduire aux étapes suivantes: distinguer les problèmes, les classifier, donner des exemples et proposer des exercices. Même si, le plus souvent, les didacticiels concernant l'orthographe se bornent au même schéma, l'intérêt de l'ordinateur n'est pas négligeable. Dans l'ouvrage *Informatique et orthographe* (1985), les auteurs proposent surtout des exercices de type traditionnel (exercices à trous, etc.), soulignant que l'intérêt de l'ordinateur réside dans: "la correction immédiate des erreurs; l'individualisation de l'enseignement [...]; le développement de la rigueur et de l'attention [...]; la motivation créée par l'usage d'un outil qui rend les élèves actifs." Il s'agit donc de "comment faire", plutôt que de "quoi faire", mais ce "comment" donne des résultats qui le justifient. Par contre, les auteurs proposent aussi d'autres utilisations de l'ordinateur, comme une aide à choisir les dictées d'après

Le rôle de l'ordinateur dans l'enseignement du FLE

Gorana BIKIC
Université Zagreb (Croatie)

کاربرد اینترنت و رایانه در آموزش زبان چند سالی است که مدنظر متخصصین آموزش زبان می باشد. در این مقاله که در شهریورماه ۱۳۷۶ در کنگره استادان زبان فرانسه در توکیو ارائه شد، نویسنده به تابع این کاربرد و بازدهی مثبت آن در سطوح مختلف آموزش زبان فرانسه اشاره کرده است.

هیات تحریریه

Introduction

Après l'expérience d'une vingtaine d'années, l'ordinateur en classe de langue s'est fait une position; celle-ci peut être contestée, mais on ne peut l'ignorer. On se demande toujours s'il est vrai qu'on fait mieux ou davantage avec l'ordinateur, si son introduction est justifiée et à quel point, si ceux qui ne jouissent pas de cette possibilité sont handicapés, etc. Une réponse claire et nette ne saurait refléter la

réalité; comme c'est trop souvent le cas, c'est par tâtonnements qu'il faut avancer, mais on avance.

L'ordinateur peut jouer différents rôles en classe de langue. Il participe à l'explication d'une unité (grammaticale), à son "drill" et à son application (sous diverses formes: celle d'un exercice structural, mais aussi celle d'une situation communicative), à la vérification de son acquisition, à la hausse de la motivation, etc.

Pourquoi l'ordinateur dans telles situations? Il s'impose par ses avantages: notamment l'individualisation de l'enseignement, la correction immédiate et l'activité constante de l'apprenant, ce qui augmente sa motivation.

u.a.:

klassifizierenden Bezeichnungen in Botanik und Zoologie; also:

das Fleißige Lieschen, die Gemeine Stubenfliege, der Rote Milan u.a.;

kalendertagen; also:

der Heilige Abend, der Erste Mai, der Weiße Sonntag u.a.;

historischen Ereignissen und Epochen; also:

der Dreißigjährige Krieg, der Deutsch-Französische Krieg 1870/71, der Erste Weltkrieg, die Ältere Steinzeit, die Goldenen Zwanziger u.a.

■ Werden aus Eigennamen Adjektive auf-*isch* oder-*sch* gebildet, schreibt man nur noch klein.

Man schreibt jetzt also *goethische/goethesche Gedichte* («Gedichte von Goethe» oder «Gedichte in der Art Goethes»), *das ohmsche Gesetz, der ohmsche Widerstand, freudsche Schriften, freudsche Fehlleistung* u.a.

Wahlweise kann auch mit Apostroph geschrieben werden (dann mit großem Anfangsbuchstaben):

Goethe'sche Dramen, die Grimm'schen Märchen u.a.

Aber wie bisher: *eulenspiegelhafte Possen, eine kafkaseke Stimmung, die Berliner Bevölkerung, die Schweizer Berge* u.a.

■ Die Anredepronomen *du* und *ihr* sowie die besitzanzeigende Pronomen *dein* und *euer* werden in Briefen jetzt immer kleingeschrieben. Großschreibung gilt weiterhin für die Höflichkeitsanrede *Sie* und das dazugehörende Pronomen *Ihr*.

Zeichensetzung

■ sind zwei vollständige Hauptsätze mit *und* verbunden, dann ist das Komma vor *und* nicht mehr vorgeschrieben.

Man kann also schreiben:

johanna spielte auf dem Klavier und Johannes sang dazu.

Oder: *Johanna spielte auf dem Klavier, und Johannes sang dazu.*

■ Infinitiv- und Partizipgruppen werden nur noch durch ein Komma abgetrennt oder zwischen Kommas eingeschlossen, wenn die Gliederung des Satzes verdeutlicht oder Missverständnisse ausgeschlossen werden sollen.

Man kann also schreiben: *Sie gingen ohne sich vom Gastgeber zu verabschieden. Oder: Sie gingen, ohne sich vom Gastgeber zu verabschieden. Etwas Besseres als eine Urlaubsreise zu gewinnen konnte mir nicht passieren. Oder: Etwas Besseres, als eine Urlaubsreise zu gewinnen, konnte mir nicht passieren. Mit Wanderkarte und Kompass aufs Beste ausgerüstet starteten sie in die Berge. Oder: Mit Wanderkarte und Kompass aufs Beste ausgerüstet, starteten sie in die Berge.*

Beachte: Ein Komma muss jedoch wie bisher stehen, wenn die Infinitiv- oder Partizipgruppe durch ein hinweisendes Wort angekündigt wird oder wenn die Infinitiv- oder Partizipgruppe nachgetragen wird, sodass sie aus der Satzkonstruktion herausfällt: *Sie erinnerte ihn daran, die Post zu holen. Die Weinfreunde, ohne sich zu besinnen, nahmen die Einladung an.*

Worttrennung am Zeilenende

■ *st* wird getrennt: *Wes-te, Küs-te, meis-tens* u.a.

■ *ck* wird nicht mehr getrennt: *ba-cken, De-ckel, tro-cken, Zu-cker* u.a.

■ In Fremdwörtern werden Verbindungen aus Konsonant + *l, n* oder *r* entweder vor edm letzten Konsonanten getrennt, oder sie kommen ungetrennt auf die neue Zeile: *nob-le* oder *no-ble, Sig-nal* oder *Si-gnal* u.a.

■ Wörter, die nicht mehr als Zusammensetzungen empfunden oder erkannt werden, können jetzt auch nach Sprechsilben getrennt werden.

Man trennt jetzt also *he-rauf* oder *her-auf, Mai-nau* oder *Main-au, Helikop-ter* oder *Heliko-pter, Pä-dagog-e* oder *Päd-agoge* u.a.

■ Mehrgliedrige Wörter aus dem Englischen werden zusammengeschrieben, können aber auch mit Bindestrich geschrieben werden, wenn der erste Bestandteil ein Substantiv oder ein Verb ist.

Man schreibt jetzt also *Airconditioning* oder *Air-Conditioning*, *Blackout* oder *Black-out*, *Centrecourt* oder *Centre-Court*, *Chewinggum* oder *Chewing-Gum*. *Handout* oder *Hand-out*, *Artdirector* oder *Art-Director*, *Feedback* oder *Feed-back*, *Kickdown* oder *Kick-down*, *Layout* oder *Lay-out*, *Jobsharing* oder *Job-Sharing* u.a.

Bei Verbindungen aus Adjektiv und Substantiv wird jetzt vorzugsweise zusammengeschrieben. Getrenntschreibung ohne Bindestrich bleibt aber möglich. Dann werden die substantivischen Bestandteile jedoch großgeschrieben. Also: *Happyend* oder *Happy End*, *Hightsociety* oder *High Society*, *Smalltalk* oder *Small Talk* u.a

Groß -und Kleinschreibung

■ Substantive, die mit Präpositionen ein festes Gefüge bilden, aber mit diesen nicht zusammengeschrieben werden, schreibt man groß.

Man schreibt jetzt also in *Bezug auf* wie bisher schon mit Bezug auf. Ebenso: *außer Acht lassen*, *sich in Acht nehmen* u.a.

■ Substantive, die mit verben ein festes Gefüge bilden, aber nicht mit diesen zusammengeschrieben werden, schreibt man groß.

Man schreibt jetzt also *Rad fahren*, *Hof halten*, *Kopf stehen*, *Leid tun*, *Maschine schreiben*, *Pleite gehen*, *Angst haben*, *jemandem Angst und Bange machen*, *sein Eigen nennen*, *Ernst machen*. *Recht behalten/bekommen/haben* u.a.

Aber: In Verbindungen mit *sein werden angst*, *bange*, *ernst*, *recht*, *gram*, *leid*, *pleite*, *schuld und wert* als Adjektive aufgefasst und deshalb wie bisher kleingeschrieben. Also: *mir ist/wird angst und bange*; *ich bin es leid*; *es ist mir rech*; *du bist selbst schuld*; *er ist pleite usw.*

■ Substantivierte Ordnungszahlen werden

großgeschrieben.

Man schreibt jetzt also *als Erstes*, *die Rechte Dritter*, *als Dritter an der Reihe sin*. wie kein Zweiter arbeiten u.a.

■ Substantivierte Adjektive, die Bestandteile fester Wendungen sind, werden-unabhängig vom eigentlichen oder übertragenen Gebrauch des Adjektivs- großgeschrieben.

Man schreibt jetzt also *im Argen liegen*, *zum Besten geben/halten*, *im Dunkeln bleiben/tappen*, *auf dem Laufenden halten*, *sich über etwas im Klaren sein*, *auf dem Trockenen sitzen*, *im Trüben fischen*, *etwas im Stillen vorbereiten* u.a.

Es bleibt aber bei *von fern*, *von klein auf*, *über kurz oder lang*, *seit langem*, *von nah und fern*, *bis auf weiteres* u.a.

Groß schreibt man außerdem

Sprachbezeichnungen in Verbindung mit präpositionen: *ein Referat auf Französisch halten*; *ein in Englisch abgefasster Brief* u.a.; Tageszeiten in Verbindung mit *vorgestern*, *gestern*, *heute*, *morgen*, *übermorgen*: *gestern/heute/morgen Abend*, *vorgestern Nachmittag* u.a.

und in Fällen wie: *ieder Einzelne*, *als Einzelner*, *der Einzige*, *als Einziger das Ganze*, *als Ganzes*, *nicht das Geringste* u.a.

Beachte: Kleingeschrieben werden in der Regel weiterhin die Wörter *viel*, *wenig*, *eine*, *andere* mit allen ihren Beugungsformen.

■ In festen Verbindungen ,die aus einem Adjektiv und einem Substantiv bestehen, wird das Adjektiv generell kleingeschrieben.

wie schon bisher *die schwarze Magie*, *die gelbe Karte*, *die goldene Hochzeit* u.a. schreibt man jetzt auch *die erste Hilfe*, *das große Los* u.a.

Großschreibung gilt weiterhin bei

Titeln, Ehren-, Amts-, Funktionsbezeichnungen: also:

Ihre Königliche Hoheit, *der Heilige Vater*, *der Regierende Bürgermeister*, *der Technische Direktor*

Mit der Firma wird es *aufwärts gehen*, im Beruf *vorwärts kommen* u.a.

■ Verbindungen mit dem Verb *sein*, werden grundsätzlich getrennt geschrieben.

Man schreibt jetzt also *an sein*, *auf sein*, *beisammen sein* u.a.

■ Verbindungen aus Adjektiv und Verb werden getrennt geschrieben, wenn das Adjektiv steigerbar oder zumindest durch *sehr* oder *ganz* erweiterbar ist.

Man schreibt also *ernst nehmen* (*sehr ernst nehmen*), *gerade sitzen* (*ganz gerade sitzen*), *gut gehen* (*besser gehen*); ebenso: *offen stehen*, *schlecht gehen*, *schwer fallen*, *übel nehmen* u.a.

Zusammengeschrieben wird, wenn das Adjektiv nicht steigerbar ist. Es bleibt also bei *fernsehen*, *festsetzen* (=bestimmen) u.a.

■ Bestimmte Verbindungen aus zusammengesetzten Adverbien und Verben werden getrennt geschrieben.

Dazu gehören *anheimfallen*, *überhand nehmen*, *vorlieb nehmen* u.a.

Zusammen-oder Getrennschreibung ist möglich bei *infrage stellen*/ *in Frage stellen*, *instand setzen*/ *in Stand setzen*, *zugrunde liegen*/ *zu Grunde liegen*, *zustande bringen*/ *zu Stande bringen*, *zutage fördern*/ *zu Tage fördern* u.a.

■ Verbindungen aus einem Adjektiv und einem Partizip oder aus Zwei Adjektiven werden getrennt geschrieben:

wenn der erste Bestandteil ein Partizip ist:
drückend heiß, *kochend heiß*, *leuchtend blau*

u.a.:

wenn der erste Bestandteil eine Ableitung auf *-ig*, *-isch* oder *-lich* ist: *riesig groß*, *mikroskopisch klein*, *bläulich grün* u.a.;

wenn der erste Bestandteil gesteigert oder erweitert werden kann: *dünn besiedelt*, *ernst gemeint*, *schlecht gelaunt*, *unten erwähnt*, *weit verbreitet* u.a.

■ Wie schon bisher *irgendein*, *irgendwann*, *irgendwer* u.a. schreibt man jetzt auch *irgendjemand* und *irgendetwas* zusammen.

Unverändert bleiben Fälle, in denen der zweite Bestandteil erweitert ist: *irgend so ein/eine/einer*, *irgend so etwas*.

Schreibung mit Bindestrich

■ In Zusammensetzungen werden Zahlen, die in Ziffern geschrieben werden, mit einem Bindestrich vom Rest des Wortes abgehoben.

Man schreibt jetzt also *8-Achser*, *5-Eck*, *16-Ender*, *6-hebig*, *2-jährig*, *4-Jährige*, *6-monatlich*, *14-tägig*, *8-Zylinder* u.a.

Wie bisher steht jedoch kein Bindestrich, wenn die Ziffer mit einer Nachsilbe verbunden ist. Es bleibt also bei *68er*, *100stel*, *4fach*, *15er* u.a. Aber in Zusammensetzungen: *68er-Generation*, *15er-Schlüssel* u.a.

■ Ein Bindestrich kann gesetzt werden, um einzelne Bestandteile einer Zusammensetzung hervorzuheben, wenn unübersichtliche Zusammensetzungen deutlicher gegliedert werden sollen und wenn drei gleiche Buchstaben aufeinander treffen.

Man schreibt also *Ichsucht* oder *Ich-Sucht*, *Sollstärke* oder *Soll-Stärke*, *Moselwinzergenosenschaft* oder *Mosel-Winzergenosenschaft*, *Schiffahrt* oder *Schiff-Fahrt*, *Schifffracht* oder *Schiff-Fracht*, *Teeernte* oder *Tee-Ernte* u.a.

dennoch, Dittel und Mittag.

Beachte: Wer unschöne oder unübersichtliche Schriftbilder vermeiden will, kann auch mit Bindestrich schreiben: *Auspuff-Flamme, Tee-Ei*.

■ Das *ph* kann in *phon, phot* und *graph* und in einigen Einzelfällen durch *f* ersetzt werden; neben -tial und -tiell sind in einigen Fällen auch -zial und -ziell möglich. Vereinzelt können *gh, rh, th* zu *g, r, t* werden.

Man kann jetzt schreiben: *Delphin* oder *Delfin*, *Photometrie* oder *Fotometrie*, *Diktaphon* oder *Diktafon*, *Geographie* oder *Geografie*:

Differential oder *Differenzial*, *essentiell* oder *essenziell, substanzell* oder *substanziell*; *Spaghetti* oder *Spagetti*, *Katarrh* oder *Katarr*, *Panther* oder *Panter*, *Thunfisch* oder *Tunfisch*.

Ansonsten bleibt die Schreibung der Fremdwörter im Wesentlichen unverändert. Man schreibt also weiterhin *Philosophie, Rhetorik, Rheuma, Apotheke, Strophe, Diskothek, Leichtathletik, Mathematik, Theater* u.a.

Getrennt-und Zusammenschreibung

■ Verbindungen aus Substantiv und Verb werden in der Regel getrennt geschrieben.

Nach dem Muster Auto fahren, Klavier spielen schreibt man jetzt auch Rad fahren, Eis laufen, Halt machen, Maschine schreiben u.a.

Zusammenschreibung bleibt bei Verbindungen, in denen das Substantiv verblasst ist. Demnach weiterhin:

Preisgeben (er gibt preis), standhalten (sie hält stand), stattfinden (die Veranstaltung findet statt), teilhaben (wir haben daran teil) u.a. Bilden Substantiv und Verb eine untrennbare Zusammensetzung, dann bleibt es ebenfalls bei der Zusammenschreibung: Schlafwandeler schlafw-

andelte, schlussfolgern- sie schlussfolgerte.

■ Verbindungen aus Substantiv und Partizip werden getrennt geschrieben, wenn die Getrennschreibung auch im Infinitiv gilt und in der Verbindung kein Wort erspart wird.

Man schreibt also Achtung gebietend wie Achtung gebieten, Aufsicht führend wie Aufsicht führen, Erdöl exportierend wie Erdöl exportieren, Handel treibend wie Handel treiben u.a.

Aber: mondbeschienen= vom Mond beschienen (vom wird erspart) u.Ä.

■ Verbindungen aus einem Verb im Infinitiv und einem zweiten Verb schreibt man nur noch getrennt.

Auf dem Stuhl/Wegen schlechter Noten sitzen bleiben.

Das Buch/Den erfolglosen Trainer fallen lassen.

Ebenso: bestehen bleiben, kennen lernen, flöten gehen u.a.

■ Verbindungen aus einem Partizip und einem Verb werden ebenfalls stets getrennt geschrieben.

Wie bisher schon *getrennt leben* schreibt man jetzt auch *verloren gehen, gefangen halten* u.a.

■ Verbindungen aus *aneinander, aufeinander, auseinander* usw. und Verb werden grundsätzlich getrennt geschrieben.

Man schreibt jetzt *aneinander fügen/geraten/grenzen/legen* usw., *auseinander biegen/gehen/halten/leben/nehmen/setzen* usw., *gegeneinander prallen/stoßen* u.a.

■ Verbindungen aus Adverbien, die mit-wärts gebildet sind, und Verb werden grundsätzlich getrennt geschrieben.

Verfahren), auch nicht für Zwecke der Unterrichtsgestaltung, reproduziert oder unter Verwendung elektronischer Systeme verarbeitet, vervielfältigt oder verbreitet werden.

©Bibliographisches Institut & F.A. Brockhaus AG, Mannheim 1997

Die neue deutsche Rechtschreibung Kurz gefasst

Die Wichtigsten neuen Regeln mit Beispielen

در طی سالهای اخیر کنفرانسها و سمینارهای متعددی در جهت ساده تر نمودن خط زبان آلمانی در کشورهای آلمانی زبان برگزار شده است.

در دسامبر ۱۹۸۶ به دعوت کشور اتریش کنفرانس رفرم درست نویسی خط آلمانی در وین تشکیل شد.

در این کنفرانس محققان و زبان شناسان کشورهای؛ اتریش، آلمان، فرانسه، سوئیس، ایتالیا، لوگزامبورگ و لشتن اشتین شرکت داشتند و مقرر شد، قواعد خط زبان آلمانی که از سال ۱۹۱۰ تغییری در آن ایجاد نشده، با شرایط امروزی زبان آلمانی وفق داده شود.

در سال ۱۹۹۶ صاحب نظران کشورهای آلمانی زبان به ویژه، سوئیس، اتریش و آلمان قرارداد تغییر قواعد خط زبان آلمانی را مضاء نمودند که در نتیجه املاء این زبان ساده تر شده و مشکلات گذشته مرتفع می گردد و چه بسا با این اصلاحات یادگیرندگان زبان آلمانی در جهان نیز رغبت بیشتری به آن نشان دهند.

مقاله زیر خلاصه ای از مهمترین قواعد جدید درست نویسی زبان آلمانی است که از آخرین لغت نامه جلد ۱ دورن، چاپ ۱۹۹۸ استخراج و برای آگاهی دیگران و صاحب نظران محترم زبان آلمانی انتخاب شده است.

انتخاب از: صدیقه وجданی - کارشناس مسئول گروه زبان آلمانی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

Laut-Buchstaben - Zuordnung

■ β nach kurzem (betontem) Vokal wird durch ss ersetzt.

Man schreibt jetzt *Fass, Stress, Biss, Missverständnis, Boss, Fluss*; sie muss (zu: müssen), er hasst (zu: hassen) u.a.

statt *daß* schreibt man jetzt *dass*.

■ Eine größere Zahl von Einzelwörtern wird dem so genannten Stammprinzip angeglichen, d.h., ein Wort folgt in der Schreibung dem Wort oder der

Wortform, dem bzw. der es zugeordnet werden kann.

Man schreibt jetzt *Ass wegen des Asses, die Asse, Tipp wegen tippen, Gämse wegen Gams; nummerieren wegen Nummer, platzieren wegen Platz* u.a. Es bleibt aber bei *fit* und *Top*.

■ wenn in Zusammenstellungen drei gleiche Buchstaben aufeinander treffen, bleiben alle erhalten.

Man schreibt jetzt *Bestellliste, Schiffahrt, Kaffeeernte, Teeei, Hawaiinseln* u.a. Es bleibt bei

humanely plan and perform their teaching practices. For instance at the early stages of teaching practices, emphasis could be placed on helping students to overcome the effects of negative transfer from their MT. As our students' proficiency in TL increases, they should be made aware of the restrictions and or misuses of the TL rules. Therefore it is believed that in general, results of investigation of IL in accounting for learners' behavior can help and facilitate practices of learning and teaching a FL. Ellis notes that (1986) IL theory and the empirical results of studies to support it, have had a significant effect on the nature of SLA. The change from a behaviorist approach to a mentalist framework shed significant light to our understanding of MT acquisition and SLA. It has been accepted that human language faculty is an important factor in language acquisition, despite the fact that internal processing and innate mechanisms are not exclusively responsible for it. The value of IL studies lies in the information they provide on learning processes as data for making hypothesis about the nature of language acquisition. Therefore, it can be concluded that properly prepared material, and well thought teaching strategies can play a significant role in helping students to overcome their difficulties.

References

- Brumfit, c. (1984) "Theoretical Complications of interlanguage studies for language teaching" in **Interlanguage**, Davies et. al. (eds.)
- Corder, S.P. (1967) "the significance of learner's errors", in **New frontiers in Second Language Learning**, J. Schumam and N. Stenson (eds.), London: Newbury House.
- (1971) "Idiosyncratic dialects and error analysis", in **New Frontiers in Second Language Learning**, J. Schumam and N. Stenson (eds.), London: Newbury House.
- Davies, A.C. Ciper and A.P.R. Howatt (eds.) (1984). **Interlanguage**. Edinburgh Edinburgh University Press.
- Dickerson, L.J. (1975), "the learners' interlanguage as a variable rules", **TESL Q**, vol.9, No. 4, Dec.
- Ellis, R. (1986), **Understanding Second Language Acquisition**. Oxford: O.U.P.
- Gass, S. (1983). **Interlanguage Syntax: State of the art: Language Transfer and Language Universals**. Paper presented at the 17th TESOL convention, Toronto, March 1983.
- Harley, B. and M. Swain (1984) "The interlanguage of Immersion students and its implication for Second Language Teaching", in **Interlanguage**, Davies et. al. (eds.)
- Nemser, W. (1971), "Approximative systems of foreign language learners", **IRAL**, 9, No. 2.
- Richards, J. (1985), **The Context of Language Teaching**, Cambridge: C. U. P.
- Sampson, G. P. and J. C. Richards, (1973), "the study of learner English", **Error Analysis**, London: Longman.
- Selinker, L. (1972), "Interlanguage", in **Inrernational Review of Applied Linguistics**, X: 209-30.
- Stenson, N. (1975), "induced errors", in **New Frontiers in Second Language Learning**, J. Schumam and N. Stenson (eds.), London: Newbury House.
- Taylor, B. P. (1975, b), "the use of overgeneralization and transfer learning strategies by elementary and intermediate university students of ESL", in M. Burt, and H. Dulay, (eds.), **On TESL**, 1975.

the correct forms of the TL produced by learners not only may not provide any evidence that they have learned the rules of the TL (because these correct forms might be due to different factors, like imitation), rather they might also prevent the learners from testing and trying alternative models of grammar.

In order to be able to help individual learners; through their difficult experiences in learning a TL it is important that, a teacher understands the sources of his students' errors. Such an understanding can help him to decide and concentrate on more crucial errors, which are likely to persist in student's ILs, than lesser errors which might not arise in all situations.

Another very crucial point to remember is that imperfect teaching experiences and other difficulties encountered in learning a TL, which are attributable to the classroom situation, rather than incomplete competency of learners in the TL, are referred to by N. Stenson, as "induced errors". These errors which usually are not encountered in spontaneous free speech of students, tell very little about students' overall competency in the TL. However, they are not worthy, because they indicate that, an unexperienced teacher, using imperfect teaching experiences might mislead students unintentionally. Induced errors, can occur in all aspects of teaching of teaching languages such as, vocabulary, syntax, and phonology. A typical characteristic of induced errors is that generally they are not systematic and therefore they differ from IL errors; consequently, whereas IL errors are explainable in terms of rules, as indicated for instance by L. Dickerson, (1975), induced errors do not lend themselves

to rules.

Findings of IL research are also valuable to teachers in that hopefully the findings will help teachers to adjust their attitudes. Teachers hopefully will realize that the processes involved in learning a FL are gradual and therefore will not only expect their students to change overnight, but also they will be patient with their students' errors and would show sympathy towards their student's efforts to learn a LT. As suggested by Brumfit (1984) the emphasis on the issue that language is fluid and dynamic has to be recognized in the process of teaching. Thus for instance teachers can and should not evaluate learners' performances in terms of correct versus wrong, rather teachers should make allowances for degrees of correct and degrees of errors. Ellis (1985) notes that one of the most important effects of mentalist approach to second Language Acquisition (SLA) has been a change of view regarding errors. According to behaviorist approach, errors were considered as evidence of lack of progress in language learning. But in mentalist approach errors are treated as evidence of learners' active attempts at language acquisition. The implication of the findings of research on IL in testing is that in a test the 'right' and 'wrong' responses should be interpreted as positive or negative to earlier performances by the learners (Harley and Swain, 1984).

Findings of IL research are also valuable to teachers, in that they can provide evidence that learners are reformulating their hypothesis of language learning. Also the results hopefully will enable teachers to efficiently and more

dialects". It follows then, that interpretations needed for linguistic manifestations usually call for insight into the underlying characteristics of an individual's IL. However, this is not to exclude other learners of a TL, who might have the same language and culture background or learning experiences, to share these ILs. Linguistic manifestations of individuals' experiences in learning a TL, i. e. ILs are transient and not fixed and stable, because with learners' progress in their attempts to learn the TL, ILs too, change. therefore, ILs in their totality provide successive evolutionary stages of learners' progress.

Another theoretical issue is that, the apparently erroneous utterances- the result of difficulties individuals experience in learning a TL- are not truly and ungrammatically random utterances. Because these utterances belong to their transitional grammar and therefore in terms of this grammar, they are quite systematic. Still another issue in regards to individuals' experiences, is that, ILs may vary in accordance with different factors, such as socio- environmental variables. L. Dickerson, (1975), in an attempt to gain some insight into L2 learners' difficult experiences in phonology, did a research, whereby she applied the socio linguistic model of variability to L2 learning. The result of her research led her to believe that, in learning a L2, individual learners use "a language system consisting of variable 'rules".

It is noteworthy that a learner's language has been treated from various and sometimes somewhat different standpoints. some of the terminology used to refer to individual learners'

experiences in learning a L2 which might have slight differences, in their denotations are: "transitional competence", (Corder, 1971); "transitional dialect" (Corder, 1971 a); "learner language system", (Sampson and Richards, 1973). According to Ellis (1986) different nomenclature for learners' language reflect two related but different concepts: a) IL means the structured system which the learner constructs at any given stage in his development" b) IL means series of related systems which from the learners' built-in syllabus.

Some of the specialists working on IL, have not been concerned with the immediate and practical implications of the results of their research in learning or teaching languages. some of the even best known works mentioned above are descriptive in nature. Yet, this kind of research has broadened our understanding which in turn makes our teaching practices more humane, informed and realistic.

Results of IL research are significant both to language learners and teachers, because these findings can indicate how much progress learners are making in their efforts to learn a L2 and consequently how much more remains to be learned. Most important, the results are encouraging to language learners in that they indicate that learners are testing different hypothesis about the TL. The systematic errors observed in learners' ILs provide evidence that students are learning. As noted by Harley and Swain, in IL, correct use of surface forms does not necessarily mean that learners are using them like natives. Furthermore the incorrect use of surface forms may be an indication of progress in learning TL (1984). In other words

imperfect teaching strategies, misperceptions by the learner and complexities in the target language (TL), different factors affecting individuals' experience in learning a foreign language (FL) which all contribute to his linguistic performance in the TL, is currently referred to as "Interlanguage" (IL), (Selinker, 1972). Generally speaking, linguistic manifestations of learners' experiences are "structurally cohesive", (Nemser, 1971), and meaningful systems, which underly a TL learners' speech, at any point in time. The implication of the above, is that IL is systematic in the sense of child's first language. That is, both the child and the adult learner are able to control parts, if not all of their language, and they both make errors which are significant indications of progress. Notwithstanding the fact that IL is a state of development in learning a TL, all the factors mentioned above, e.g. interference from a mother tongue (MT) and overgeneralization of rules not adequately learned from the TL etc., it has its own grammar and its own set of rules.

Language transfer is not a new phenomenon, it had been recognized for centuries. Language transfer has had its ups and downs during the past decades. Gass (1983:10) notes that "in the few years there has been a resurgence of interest in the phenomenon of language transfer... [it is] a cognitive mechanism involving many factors". Language transfer plays such an important role in IL, that some scholars do not treat it under the rubric of strategy.

On the other hand, overgeneralization refers to the extension of TL rules to broader envi-

ronments and removal of constraints from the application of these rules which might result in errors. Richards notes that overgeneralization refers to instances of deviant structures being created by learners, on the basis of their exposure to other structures in the TL, e.g. "* he can sings, ... * it is ocuurs" (Richards 1985: 48).

Taylor (1975), Has suggested that, in order to facilitate the task of learning a TL, learners would try to use different learning strategies, which would involve reliance on prior knowledge, either from their MT or the TL. The degree of proficiency of a learner in the TL will determine which strategy he adheres to. Beginners and intermediate students of EFL with low proficiency in the TL will adhere to transfer strategy of learning, with an increase in their competency, in order to facilitate the task of learning, students will tend to change their strategy from transfer to overgeneralization.

As in the case of a first language acquisition, the difficulties individuals experience, the linguistic manifestation of which are errors and also the correct forms produced by learners is learning a FL, indicate that, they are making progress. It is only the systematic errors, that are significant for researchers in the case of FL learning; the random mistakes not caused by the above factors, such as slip of tongue, etc., (Corder, 1967, 1971 a), are insignificant for IL researchers. Theoretically, because some of the characteristics of IL are idiosyncratic, they are at least to some extent different from both MT and the TL, Corder (1971) has referred to these characteristics as, "idio- syncratic

---

E. Faghih, Ph. D.
Azahra University

On Relevance of Interlanguage to TEFL

پی بردن به فرایند یادگیری زبان بخودی خود حائز اهمیت می باشد. این امر بدون تردید، بر چگونگی فرایند تدریس معلم زبان تأثیر بسزایی خواهد داشت. در این مقاله سعی شده است یکی از نظریه های یادگیری زبان یعنی نظریه «زبان بینابین» مورد بررسی قرار گیرد و توجه معلمان زبان را به مشارکت دانشجویان در کار کلاسی جلب نماید تا توانش زبانی و مهارت عملی آنها بطور پویا افزایش یابد. در ثانی در این مقاله بین خطاهای طبیعی و نظام مندو آن دسته از خطاهایی که بر اساس شیوه های نامناسب مدرس به دانش آموزان القاء می شود تمایز فاحش برقرار می گردد و اذعان می شود که تلاش در تصحیح هر دو نوع خطاهای تواند نقش مهمی در افزایش بازدهی زبان آموز بیار آورد.

Interlanguage is a major phase in applied linguistics and involves language development. It identifies learners' path as a member of a second language (L2) speech community (Davies, 1989). More specifically, interference,

and teaching. We should avoid asking ourselves how we can teach our lessons on the computer and being to re-evaluate our methods in the light of compuer's tremendous teaching potential. Teachers must address themselves to the challenge of computer and effectively apply their theoretical knowledge and practical experience to the teaching of second-language communication through this new medium.

The field is wide open.

References

- Ahmad, K., C. Corbett, M. Rogers, and R. Susex. 1985. *Computers, language learning and language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ainsley, R. and A. C. Rae. 1993. *Bluff your way in computers*. London: Ravete Books Limited.
- Alexander, K. and D. Blanchard. 1985. *Eduational software: A creator's handbook*. Loughborough, UK: Tecmedia.
- Bitter, G. and R. Camuse. 1988. *Using a micro-computer in the classroom*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Brownell , G. 1987. *Computers and teaching*. St. Paul, MN: West publishing Company.
- Burkhard, E., R. Fraser, M. Clowes, J. Eggleston, and C. Wells. 1982. *Design and development of programs as teaching material*. London: Council for Educational Technology.
- Chandler, D. 1984. *Young learners and the micro-computer*. Milton keynes, Open university Press.
- Chatteron, J. L. 1985. Evaluating CAL in the classroom. *In teachers, computers and the classroom*. eds. I. Reid and K. Rushton. Manchester: Manchester University Press, pp. 88-95.
- Curtin, C. and S. Seinall. 1987. *Modern media in foreign language eduction: Theory and implementation*. Lincolnwood, IL: National Texbook.
- Dunkel, P. 1992. Computer-assisted language learning and testing. *Research issuse and practice*. New York: Newbury House.
- Gange, R. M. 1970. *The conditions of learning*. New York: Holt, Rinehart and Wilson.
- Riggins, J. 1984. Can computers teach? *CALICO Journal*, 1, 2, pp. 4-6.
- Hofmeister, A. 1984. *Microcomputer applications in the classroom*. New York: Holt, Reinhart and Wilson.
- Langerone, M. J., J. O. Doneam, J. F. Gross, and D. Reemke. 1989. *Teaching with computers: A new menu for the 90s*. London: Kogan page.
- Papert, S. 1980. Computer-based microworlds as incubators for powerful ideas. In *The computer in the school: Tutor, tool, tutee*, ed. R. Taylor. New York: Teachers College Press.
- Sewell, D. F. 1990. *New tools for new minds*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Straker, W. 1986. *Young children and computers*. Oxford: Blackwell.
- Ubderwood, J. D. M., and G. Underwood. 1990. *Computers and learning*. Oxford: Blackwell.
- Watson, D. 1987. *Developing CAL Computers in the curriculum*. London: Harper and Row.
- Wellington, J. J. 1985. *Children and the curriculum*. New York: Harper and Row.
- Woodhouse, D. and A. McDougall. 1986. *Computers: Promise and challenge in education*. Melbourne: Blackwell Scientific Publications.
- Wresh, W. 1987. *A practical guide to computers uses in the English language classrooms*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

only in certain circumstances, it solves the typing problem and is very useful to students who are revising.

The learner may be able to adjust the level of difficulty of the activity. In a gapfilling exercise, for instance, the learner can choose the frequency of the size of the gap. Or if the speed is important, s/he can be allowed to select the pace at which the items are to be displayed. In all this, it is most important to remain flexible. The aim is to remove as far as possible any element of force and create fluid, multi-purpose, multi-level packages to be used by the learner as he/she deems fit.

Computer assisted learning should be enjoyable so that the "ally" should from time to time turn into a playmate. A great deal can be achieved by exploiting the intrinsic appeal of riddles and puzzles. A potentially dull and boring exercise can often become very attractive simply by being turned into a guessing game. Many standard language games such as crossword puzzles, anagrams, word ladders, and charades lend themselves readily to computerization.

One can take advantage of real time by setting time limits and organizing speed reading activities. Animated graphics, which so far remain unexploited, promise to gain importance in the future. Graphics in general are likely to become more widespread as CALL spreads to encompass younger age groups, and the expertise of authors increases. Even simple graphics can be very effective. Maps and diagrams can be very effective. Maps and diagrams can convey size, shape, position; family trees provide visual cues for exercises.

With the addition of animation you can have events and processes.

Simulations can also encourage students to conduct role-plays with a view to gaining insight into a historical situation or to establish empathy with the central character. One of the great advantages of computer simulations is that they can often be used by groups of students as well as by individuals. Computer simulations can thus be of great assistance in simulating conversation, in confronting students with tasks to be carried out in the here and now.

In a typical application, the administrator uses the computer to test, to grade the test, to record the markers, to work out profiles, and uses the results to guide students through the material. The computer may keep an index of learning resources, help with registration, or do the time keeping. In the course of performing these duties, the computer stores, retrieves, and manipulates large amounts of data requiring the kind of memory which at present only a mainframe can provide.

The range of topics with which the computer can help is vast, from the evaluation of methods and materials through measuring the realism of teachers' expecting or the reliability of self assessment to conducting experiments on pacing, sequencing, interference, etc.

How quickly computer-based research will take off and how successful the computer will be is a matter for speculation, but it is bound to change to some extent, what happens in our classrooms. In spite of the many applications and advantages, CALL and CAI still have not found their rightful place in language learning

optimal degree of personification for materials and students in question.

Some computer games can be helpful in enhancing reading, for example, in the English classroom. They can make reading interesting by providing an objective that has immediate results such as succeeding at a game. Instead of concentrating on the fact that they are reading English, students simply play a game.

Another advantage of these games is that they are "user friendly." A person does not need to know a lot about computers to be able to compete in these games. The dialogues usually include realistic language and contain a dose of humour as well.

If the teacher wants to help the students and have them read a bit more, s/he can prepare a short guide on what steps to follow to play in the game, and/or prepare a short introduction to the plot, or preteach some new vocabulary, and so on. Students play these games better in pairs, so they can discuss what to do next, help each other find clues, or, if necessary, look up words in an English dictionary. It does not matter how far into the game they get. The fact that they read and use English as naturally as possible and in a funny and interesting way is definitely a great asset. Of the various techniques available, the use of help files enabling the learner to retrieve information as necessary immediately springs to mind. Help files provide the teacher not only with an unobtrusive solution to the problem, but also with a means of accommodating different learning styles.

For example, by storing grammar rules and

examples of actual usage in a help file, teacher can cater at the same time to the learner who likes to be given rules at the outset, and to the one who prefers to have a chance of deducing them. Lexical information and hints pointing the learner in the right direction or even providing the correct answer can be put into help files to change the computer from an instrument that simply teaches to a resource one learns from.

Another way of shifting responsibility from the teacher to the learner is to allow the learner to exit from an exercise before the end. One of the greatest advantages of a "quit" facility is, indeed, that it allows the learner to try out exercises without being committed to what may be too easy or too difficult a task. Generally speaking, a "quit" facility gives the learner freedom of action, including the possibility of ignoring the existence of the facility altogether, and working through the lesson in a traditional manner from the beginning to the end.

Another innovation involving self assessment consists of giving the learner the option of working mentally. The learner decides on the answer before requesting the correct answer for mental comparison. The mental comparison option legalizes the practice of pressing the return button without typing an answer in order to get at the correct answer. If a student answered in his/her mind, s/he can get immediate feedback with most programs by pressing the return button for the correct answer without actually typing it in. Although it has certain dangers and will be appropriate

The time and effort required to develop such programs can be considerable.

Computer cannot cope with the unexpected.

It is more tiring to read from a screen than from a printed text.

For teachers who develop their own material, the time spent on programming and typing in the lessons can be quite lengthy.

Using the computer

With the arrival of inexpensive computers, second language teaching is now gaining a new dimension. Second language teachers will have to learn how to work with and adapt to the new technology to maximize learning opportunities for their students. Our inclination is to adapt the technology to our ideas rather than adjust our thinking to confront the new reality on its own terms.

The kind of exercise most appropriate for a computer is one in which there is only a small set of acceptable answers to each question and in which it is fairly easy to predict where the learner may go wrong. An example would be a drill aimed at a specific point of grammar and vocabulary.

The kind of exercise least capable of being computerised is one in which the student has a relatively free hand, as in essays or creative writing, or one in which the number of possibilities is too large for computerization to be a practical proposition, as in the case, for example, of translations of long passages. The computer is only an instructional medium. It is not tied to any teaching method. Being helpful in building or consolidating the basis

necessary for achieving a reasonable level of communicative competence, computers have the advantage of allowing teachers to split the class, thus enabling the teacher to create the kind of environment which simulation and other activities require.

Students enjoy programs which have many possible variations and combinations. The teaching points may be primarily morphological, syntactic, lexical, or stylistic; they may call upon integrative skills, or they may relate to background knowledge. The exercises may involve any of a large number of operations – substitution or transformation drills, gap-filling exercises, copying, writing down a dictation, putting words in the correct order, or answering certain types of comprehension questions.

Some software packages include printed, audio, video, or other materials to be used in conjunction with the software for reading, writing, and many other types of classroom activities and provide a focus for small group discussion, cooperation, planning, record keeping, and problem solving at the computer. Techniques designed to enhance the illusion of a tutor can be psychologically helpful in the initial stages of computer assisted instruction as a means of overcoming the barrier between person and machine. These are likely to succeed best with younger pupils. If the computer's comments are given in the language taught, the exchange will also have some demonstrative value as a simulation of conversation. Clearly, it will be up to each teacher to determine, by trial and error, the

apt to make..

By creating friendly programs with both systems, any user can work independently at the console.

The programs respect the individuality of the students by allowing them to make frequent choices with many options.

The feedback to the users helps the students to analyse patterns in the language.

CALL programs present the learner with a novelty. They teach the language in different and more interesting, attractive ways and present language through games and problem-solving techniques. As a result, even tedious drills can become more interesting.

Computer offer a valuable source of self-access study adaptable to the learner's level.

Using a computer in teaching language can offer unlimited types of activities with considerable potential for learning.

Besides teaching a foreign language, CALL programs will provide the learner with some sort of computer literacy, which is becoming essential in modern society and could be of great help in future training and career prospects.

Students are more relaxed; they are no longer afraid of being corrected, judged, or watched. In fact, they create their own environment around the computer, a sort of privacy where intruders are not welcome; only some colleagues have access as needed.

The computer has no "days off."

The computer is patient and will tirelessly go over and over again the same point for as long as necessary.

The computer is "the best" teacher in the world as it can provide information requested in a very short time.

Limitations

Learners who do not have prior experience in using a keyboard might waste quite a bit of valuable time identifying letters on the keyboard. However, with practice this can be worked out if one is not afraid of learning new things.

Working with computers normally means that the learners work in isolation. This obviously does not help in developing normal communication between learners, which is a crucial aim in any language lesson. In practice, learners tend to revert to their mother tongue in discussions. The teacher should not allow this if s/he wants to improve the students' language skills.

CALL and CAI programs deal mainly with reading and writing skills, and even though some listening programs have been developed recently, they are very limited (there are very few interactive games with outstanding graphics, colours, and spoken language capabilities).

The programs which develop communicative interaction normally present predetermined uses of language based on the writer's imagination of what would take place rather than what people really say in real situations (so called false conversations"). This sometimes creates confusion and frustration on the part of the learner. However, these problems tend to lessen as students become more familiar and comfortable with these programs.

only to self correction, but also to understanding the principles behind the correct solution. A computer gives individual attention to the learner and replies immediately to questions or commands. It acts as a tutor and guides the learner towards the correct answer while adapting the material to his/her performance. This flexibility is impossible to achieve with written handouts and worksheets.

There are three models for computer use in language learning:

1. as a language teacher;
2. as a stimulus for conversation;
3. as an aid to cognitive development.

In order to think about uses of the computer in the classroom, it is useful to keep two terms in mind. Computer Assisted Instruction (CAI) is the term used to describe computer programs designed for teaching, whereas Computer Assisted Language Learning (CALL) is the term used for different forms of second language instruction accomplished with the use of computers.

In using a CAI program, students follow the instruction as the lesson unfolds on the terminal while interacting with the computer. Generally limited to developing reading and writing skills, lessons may include drills and practice exercises, reading comprehension passages, games or simulations, etc. Over time the hardware has improved, which results in better graphic facilities, including colours, the possibility of animation, touch screen, audio output and video media. Listening comprehension exercises have been developed using a sound blaster and/or a CD-ROM. A short dialogue is displayed on the screen

(students can hear it), and then a related question is viewed on the screen. Once the students type in an answer, the fast and accurate accessing system enables branching feedback to be provided in audio form. Students can also request backup information in written or audio form and can make use of an audiocard allowing instant access to digitally recorded sound files stored on the hard disk.

Rather than replacing teachers, computer-based packages are being used as classroom resources. The way in which these packages are used varies with the context of their use, age levels, subject areas or classroom settings. Using a computer in teaching languages can offer unlimited types of activities with considerable potential for learning.

Teachers from different subject areas are likely to have different perceptions of the use of computers in learning, as the knowledge, aims, and skills associated with different subjects vary quite widely. Teachers who subscribe to a view of education as an acquisition of knowledge in the form of information will find that many computer packages can be used. Teachers who value learning by discovery or by interaction with other students will find that there are various computer based packages to support those approaches.

The following describes some of the advantages and limitation of using a computer in CAI or CALL.

Advantages

Both CAI and CALL systems allow the normal and even unusual errors that people are

Computer Assisted Instruction in Language Teaching

SIMONA MIRESCU

مقاله‌ای که پیش روی دارد به نقش کامپیوتر در آموزش زبان پرداخته و آن را یکی از موثرترین وسیله آموزشی در یادگیری زبان می‌داند. این مقاله توسط یک معلم رومانیایی تهیه و در مجله Forum سال ۱۹۷۷ جلد ۳۵ به چاپ رسیده است. هیأت تحریریه مجله رشد آموزش زبان مطالعه این مقاله را به همکاران محترم توصیه می‌نماید.

هیأت تحریریه مجله رشد

Most teachers, especially in eastern European countries, still rely on chalk and the blackboard. But over the years, more and more technical inventions have shaped the educational aids with which teachers surround themselves. Maybe it is high time for teachers to find a place for the computer to make our teaching more effective, emphasising its ability to interact with the students.

My experience as a teacher proved that wherever they live, teachers voice similar doubts, hopes, and problems. Teachers are deeply concerned about keeping abreast of the "best," "most modern" methods of teaching, modern aids, etc.

I shall try to prove that we can fulfill students' expectations by using computers as teaching aids and that this can be done even in a country like Romainia, where computers are

still relatively rare in the teaching process. The computer can be a partner for the learner to play educational games with, or it can be used to generate examples, to illustrate certain operations, or to stimulate conversation.

In computer labs, students tend to form groups of two or three around a single computer, even when there are enough computers available for each student to use one individually. One reason may be that students using computers do not feel that they are being watched or judged; perhaps as a result, they do not feel that the work they do on the computer is their own private property. They become relaxed about pooling information and seeking help from their friends. A computer can analyse the specific mistakes the student has made and can react in a different way from the usual teacher – this leads the student not

second language learning. **Studies in Second Language Acquisition**, 3, 221-236

Day, R., Chenoweth, N. C., Ann, E., & Lupescu, S. (1984). Corrective feedback in native-non native discourses. **Language Learning**, 34, 19-45.

Dulay, H.C., Burt, M., & Krashen, S. (1982). **Language Two**. Oxford: Oxford University Press.

Farhady, H., Jafarpour, A., & Birjandi, P. (1994). **Language skills testing from theory to practice**. Tehran: SAMT.

Gass, S., & Varonis, E. (1985). **Task Variation and non-native/non-native negotiation of meaning**. In Gass, M., & Modde, L.G. (1985).

Gass, S., Varonis, E.M.(1989). **Incorporated repairs in NNS discourses**. In Elsenstein, M. (1989).

Hammely, H. (1982). **Synthesis in second language teaching** An introduction to linguistics. Blaine, Wash: Second Language Publications.

Hunt, M. (1982). **The universe within**. New York: Simon and Schuster.

Jacobs, G. (1989). MisCorrection in peer feedback in writing class. **RELC Journal**, 20. 68-76.

Johnson, K. (1988). Mistake correction. **ELT Journal**, 42, 89-98.

Krashen, S. & Terrell, T.D. (1983). **The natural approach: Language acquisition in the classroom**. Oxford: Pergmon Press.

Larsen- Freeman. D. (1985). **Techniques and principles in language teaching**. Hong Kong: Oxford University Press.

Murphy, F.D. (1986). Communication and correction in the classroom. **ELT Journal**, 40, 146-151

Pica, T., & Doughty, C. (1985). **Input and interaction in the communicative classroom: A comparison of teacher - fronted and group activities**. In Gass, S. & and Madden, C. (1985).

Porter, P. (1983). **Variations in the conversations of adult learners of English as a function of the proficiency level of participants**. [Doctoral dissertation]. Stanford: Stanrold University.

Rivers, M. W. (1981). **Teaching foreign language skills**. (2d ed). USA: University of Chicago Press.

Rodgers, T. (1988). **Co-operative language learning: What's news?** In Das. B.K. (1988).

Terrell, T.D. (1985). The natural approach to language teaching: An update. **Canadian Modern Language Review**, 461.

White, J., & Lightbown, P.M. (1984). Asking and answering in ESL classes. **The Canadian Modern Review**, 40.

helps students to communicate concepts in the target language unobtrusively along with learning the grammar knowledge as they make inferences when they are corrected indirectly and fix their information in their long term memory. On the other hand, by applying the immediate correction, the teacher is less successful in fixing the grammatical knowledge in the learners' long term memory because they constantly fear from making errors and this uneasiness make them too distracted to learn anything.

Classroom Implications

Teaching wise, the results to this study can be of use to teachers. The importance of these results to the teachers is the fact that their students are active in class, because they feel confidence. The teachers should take into consideration that they should give enough time to the students to make their own hypotheses regarding the system of language they are learning.

It also emphasizes the theachers' task in valuing learners, prizing their attempts, and their providing the optimal feedback for the system to evolve in successive stages until learners are speaking ambiguously without fear from making errors in the foreign language.

In addition, the teacher can make use of this study to make a student-centered classroom and put the emphasis on class creative activities. Besides, teachers can prepare appropriate exercises to help their students move in the right path.

It also should be mentioned that the results

of the present research can be benenficial to syllabus designers, and curriculum developers on the grounds that by dint of such studies, they will be able to justifiably make memory modifications on their approaches to language teaching.

Reference

- Bailey, k, M. (1983). **Competitiveness and anxiety in adult second language learning: Looking at and through the diary studies.** In Selinger and Long (1983)
- Brown, H.D. (1987). **Principles of language learning and teaching.** U.S.A: Prentice- Hall.
- Broughton, G; Brumfit, C; Havell, R, Hill, P; & Pincas, A.(1980). **Teaching English as a second language.** Great Britain: T. G. Press.
- Bruton, A., & Samuda,. (1980). learner and teacher roles in the treatment of oral error in group work. **RELC Journal, 11**, 49-63.
- Celce-Murica, M., & Hilles, S. (1988) **Techniques and resources in teaching grammar.** Hong kong: Oxford Univesity Press.
- Chastain, k.(1988). **Developing second language skills: From theory to practice.** (3rd ed.). U.S.A: Harcourt, Brace Jovanovich.
- Chun, A., Day, R. R., Chenoweth, N.A., & Luppescus, S. (1982). Types of errors corrected in native- non native conversation. **TESOL Quarterly, 16**, 537-547.
- Cohen, A. D., & Abek, E. (1987). Easifying

correction over no correction technique. To do this, the scores of the posttest of the first and the third group were compared. The result of analysis as shown in Table 2 suggested a highly significant difference at the level of $P < .05$ and $t_{obs} > t_{crit.}$ with 98 d.f. As the value of mean in the third group was higher than the first one, the second null hypothesis that denied any improvement in grammar knowledge of foreign language learners was rejected.

3. As the results of the study proved applying delayed correction technique over the period of treatment produces a better result in improving the grammatical knowledge and in reducing the grammatical errors of foreign language learners.

Null hypothesis 3-There is no significant difference between immediate and delayed correction techniques in improving the grammatical knowledge of English as the foreign language learners? ($\mu_2 - \mu_3 = 0$)

Table 3. Comparison the scores of posttest of the 2nd & 3rd groups

Group B Immediate Correction		Group C Delayed Correction	
Number of subjects	50	Number of subjects	50
Mean	25.98	Mean	27.18

$$d.f. = 98 \quad P < .05 \quad t_{obs.} = 2.28 \\ \text{Critical value of } t = 2.000$$

Testing the third null hypothesis, required the computation of the advantage of one technique of correction over another, that is delayed correction over immediate correction.

As the probability value was less than .05 and $F=35$, the researchers concluded that the value of variance in the two groups (i.e. groups B and C) were equal. In that case, they used the t-test whose pre-supposition is the equality of the two variance. As the $t_{obs.} > t_{crit.}$, the results of statistical analysis used for the purpose of either the rejection or confirmation of the third null hypothesis indicated that the two groups' mean, statistically enjoyed a meaningful difference (i.e. $\mu_3 > \mu_2$). So, one can clearly confirm the idea that there exists a significant difference between applying two techniques and a great advantage of delayed correction in improving the grammatical knowledge of foreign language learners.

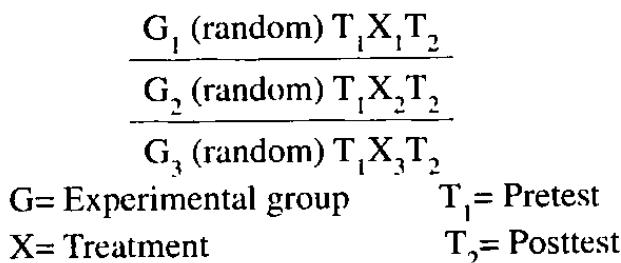
Conclusions

In this study, the researchers tried to show that responding to students' feelings is considered very important as it is in new methods of teaching, and it was expected that students would make errors when they first began speaking. The researchers as teachers also tried to be tolerant of them and correct the students unobtrusively.

In addition, the researchers proved that if students are relaxed and confident, as they were in the class in which the delayed correction was treated, they will not need to try hard to learn the grammar, and delayed correction which takes place indirectly without referring to the student committing the error is more effective in enhancing students' self-confidence and to convince them that success is obtainable. Delayed correction technique is preferable to immediate correction on the grounds that it

posttest group design was used to address the hypotheses in this study:

Figure 1. Pretest, Posttest Control Group Design

Data analysis. In the final step, two series of grades were given to the students. Several t-tests were conducted to test the significance of the students progress and achievement to the instructional goal.

Summary of Findings

The following results were obtained:

1. Using immediate correction technique results significant difference in improving the grammatical knowledge of foreign language learners, and thus the first null hypothesis which is restated below was rejected.

Null hypothesis 1- Using immediate correction technique results no significant difference in improving the grammatical knowledge of English as a foreign language learners.

Table 1. Comparison of the scores of the posttest of the 1st & 2nd groups

Group A No Correction		Group B immediate Correction	
Number of subjects	50	Number of subjects	50
Mean	21.17	Mean	25.98

$$\text{d.f.} = 98 \quad p < .05 \quad t_{\text{obs.}} = 2.74$$

Critical value of $t = 2.000$

Testing the first null hypothesis required the computation of the advantage of immediate over no correction technique. To do this, the scores of the posttest of the first and the second groups were compared. The result of analysis as shown in Table 1. suggested a significant difference at the level of $P < .05$ and $t_{\text{obs.}} > t_{\text{crit.}}$ with 98 d.f. As the value of mean in the second group was higher than the first one, the initial null hypothesis that denied any improvement in grammar knowledge of foreign language learners was rejected.

2. The result of this study confirmed the idea that using delayed correction technique results significant difference in improving the grammatical knowledge of foreign language learners. Thus, the second null hypotheses, which is restated below was also rejected:

Null hypothesis 2- Using delayed correction technique results no significant difference in improving the grammatical knowledge of English of foreign language learners.

Table 2. Comparison of the scores of the posttest of the 1st and 3rd groups

Group A No Correction		Group C Delayed Correction	
Number of subjects	50	Number of subjects	50
Mean	21.17	Mean	27.18

$$\text{d.f.} = 98 \quad p < .05 \quad t_{\text{obs.}} = 3.16$$

Critical value of $t = 2.000$

Testing the second null hypothesis, required the computation of the advantage of delayed

About thirty-five minutes of each class time was allocated to students' talk. That is, the teacher would ask them questions after reading a text and have the students to state a nearly predicted answer. As an example:

Teacher: "According to the text, where did John go yesterday?"

Besides, she would sometimes invite the students to talk about their daily activities or any other interesting topics. For instance.

Teacher: "Where did you go yesterday?"

or

"Which fruits does your brother like?"

Correction. Up to this point in the experiment, the treatment was the same for the three groups. However, in this part, for one group no correction was done by the instructor. In other words, when the students made grammatical errors, the teacher didn't refer to them and moved to another question. For the second group, making immediate corrections on learners' responses became essential. Students, in this group, were believed to be corrected immediately by the teacher's trivial help, when she was employing such various techniques as:

1. The instructor simply repeated what a student had just said, using a rising intonation (i.e. a questioning voice) to signal students that something was wrong.

2. She also sometimes repeated what the student said, stopping just before the error. So, the student could distinguish that the next word was wrong.

3. Another correction strategy used by the instructor was to diagnose the error (e.g. giving the location and the nature of the error) and then have the student to correct the utterance herself. In contrary, the grammatical errors of the third group were tolerated and were seen as a natural outcome of the development of communication skill.

"Students can have limited linguistic knowledge and still be successful communicators." (Larsen-Freeman, 1986, p.135). So, errors were not corrected immediately, since the emphasis was on students communicating their intended meaning. Here the teacher made some notes on the grammatical errors students committed in their performance in the classroom. At the end of the class in each session, the teacher wrote the questions answered erroneously by the students on the board and encouraged the students themselves to answer the questions again but correctly. By this method, the students' errors were corrected without directly pointing to the student committing that error.

It should be mentioned that the instructor, considering the preference of self-correction to direct teacher correction, both in the second and third groups, invited the learners to self-correct, whether immediately (as in the second group) or not (as in the third group) and no direct teacher correction was done.

Assessment. In order to assess the learners' knowledge of grammar, the same grammar test was administered again after two months of the treatment under nearly the identical condition. Hence, it can be said that pretest,

immediate correction technique and improving the grammatical knowledge of foreign learners?"

Q 2. "Is there any relation between the delayed correction technique and improving the grammatical knowledge of foreign language learners?"

Q 3. "Is there any significant difference between immediate and delayed correction techniques in improving the grammatical knowledge of foreign language learners?"

To keep the safe side, the three research questions were reworded to form the following three null hypotheses:

Ho 1. Using immediate correction technique results no significant difference in improving the grammatical knowledge of foreign language learners.

Ho 2. Using delayed correction technique results no significant difference in improving the grammatical knowledge of English of foreign language learners.

Ho 3. There is no significant difference between immediate and delayed correction technique in improving the grammatical knowledge of English of the foreign language learners.

Procedure

To accomplish the purpose of the study, the following procedures were followed:

Selection of subjects

1. Nelson English language Test from 100 D series was administered to 220 students at the intermediate level to select 150 students and to ensure that the initial groups of subjects were at the same proficiency level. This sample

consisted of Iranian students studying in the three English language insitutes in Karaj. The range of age was from 12 to 23 and the average of age was about 19 years old. The subjects were selected on the basis of the principles of cluster random sampling from among the twelve classes in these three institutes.

2. Scores which were very high or too low on the test were discarded and only 150 students who were nearly at the midpoint were selected. The average score of the selected students was 72 out of 100.

3. The students, then, were randomly assigned to three group each composed of fifty students.

4. A multiple choice English grammar test including thirty items (i.e. questions of various grammatical pionts the subjects would cover during the treament) was administered to the three groups under exactly the same conditions (i.e. in the identical classrooms, at the same time, etc.). The reliability and validity of the grammar test were computed by the researchers in advance. The correlation coefficient of the tests was very high:

$$r = 70$$

$$KR-21 = .55$$

Instruction. The three classes were taught by the same instructor during the term. The classes were three days a week and each session took one hour and a half. During two months the students were taught grammar exactly in the same manner.

Dr. Hossein Vossoughi
University for Teacher Education
Shiva Narzoughi
Islamic Azad University, Karaj

THE CORRELATION BETWEEN IMMEDIATE VERSUS DELAYED CORRECTION IN LEARNING ENGLISH GRAMMAR

Introduction

There has been a great change in the last thirty years in the attitudes of researchers and teachers towards the errors that students make in the course of learning a foreign language. Errors which were once regarded as a sin are now considered as a necessary and perhaps beneficial strategy of learning. They are the evidence that the learners are testing hypothesis about the underlying rules, categories, and systems of the language. Such opinions have led to another change relating to the discussion of **what and how of correction**. The question of **how** to correct an error is often problematic. Even for the best-intentioned teacher, there is no easy way to know how to correct students' errors. However, many teachers and scholars have recommended some contradictory techniques of error correction. Some have introduced direct/ indirect correction (Terrell, 1985). Others have preferred whole group/ individual correction (Chastain, 1988; Rivers, 1981). Many have proposed peer/ teacher, or

self-correction (Jacobs, 1989 Rodgers, 1988; Pica & Doughty, 1985). Along with these scholars, some others have suggested immediate correction. They have believed that immediate feedback is extremely valuable to students. On the contrary, many have found no evidence to show that correction has to be given immediately following the error. So, a foreign language teacher wonders whether to treat an error immediately or later. The present article, however, contrasts empirically the two contradictory methods of providing feedback; that is, immediate correction and delayed correction, and tries to investigate and see if there is any difference between the two approaches, and, if so, finds the more appropriate way of correcting the grammatical errors of foreign language learners.

Research Questions and Hypotheses

In keeping with the objectives of this study, the following questions were to be asked:

Q 1. "Is there any relation between the

Roshd Foreign Language Teaching Journal

آموزش زبان

● Editor

Akbar Mirhassani Ph. D. (TEFL)
Tarbiat Modarres University

● Executive Director

Shahla Zarei Neyestanak M.A.(Educational Planing)
Organization of Research & Educational
Planning Ministry of Education, Iran

● Editorial Board

- Parviz Birjandi, Ph. D. (TEFL)
Allame-e- Tabatabai University
- Mohammad Hossein keshavarz (Linguistics)
University for teacher Training
- Ghassem Kabiri, Ph. D. (Education)
Gilan University
- Hossein Vossoughi Ph. D.(Linguistics)
University for Teacher Training
- Ali Mir Emadi Ph. D. (Linguistics)
Allame-e- Tabatabai University
- Parviz Maftoon Ph. D. (TEFL)
Iran University of Science and Technology
- Jaleh Kahnamoi Ph. D (French Literature)
Tehran University
- Hamid-Reza Shairi Ph. D. (Semiotics)
- Mahmood Haddadi M.A. (German Literature)
Shadid Beheshti University

● Advisory panel

- A.Rezai Ph. D. (English Literature)
Tabriz University
- J. Sokhanvar Ph. D. (English literature)
Shahid Beheshti University

Roshd Foreign Language Teaching Journal (FLTJ) is published four times a year under the auspices of the Organization of Research & Educational Planning, Minsitry of Education, Iran.

● Contribution of Roshd FLTJ:

The Editorial Board welcomes previously unpublished articles on foreign language teaching/learning, particularly those based upon experiences gained from and/ or researches done at Iranian Schools.

● Manuscripts:

If you intend to submit an article for publication, please send there type-written copies of your manuscript together with three copies of its abstract to:

P.O. Box 1587
English Language Department
Iranshahr Shomali
Building No. 4

A manuscript in Farsi is to be accompanied with an English abstract, and if in English, French or German with a Farsi Abstract.

The opinions expressed in Roshd FLTJ are the contributors' and not necessarily those of the Ministry of Education or the Editorial Board.

52

روشند
ROSHD

VOL. 14- No.52-1999

foreign language teaching journal

Foreign Language Teaching Journal